

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Komisja Nadzwyczajna do spraw
deregulacji
NDR-020-2-2023

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu Komisja Nadzwyczajna do spraw deregulacji wnosi projekt ustawy:

- o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych.

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Bartłomiej Wróblewski.

Przewodniczący Komisji
(-) Bartłomiej Wróblewski

USTAWA

z dnia ...

o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 709² otrzymuje brzmienie:

„Art. 709². Umowa leasingu wymaga zachowania formy dokumentowej.”;

2) art. 709¹¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 709¹¹. Jeżeli mimo upomnienia w formie dokumentowej przez finansującego korzystający narusza obowiązki określone w art. 709⁷ §1 lub w art. 709⁹ albo nie usunie zmian w rzeczy dokonanych z naruszeniem art. 709¹⁰, finansujący może wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, chyba że strony uzgodniły termin wypowiedzenia.”;

3) w art. 709¹³ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli korzystający dopuszcza się zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty, finansujący powinien wyznaczyć w formie dokumentowej korzystającemu odpowiedni termin dodatkowy do zapłacenia zaległości z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu może wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, chyba że strony uzgodniły termin wypowiedzenia. Postanowienia umowne mniej korzystne dla korzystającego są nieważne.”.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych, ustawę z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawę z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie, ustawę z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawę z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ustawę z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji, ustawę z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, ustawę z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych, ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, ustawę z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, ustawę z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich oraz ustawę z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

Art. 2. W ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (Dz. U. z 2021 r. poz. 1043, z późn. zm.²) w art. 19 po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Przepisu ust. 6 nie stosuje się, gdy zbywane lub obciążane rzeczy lub prawa majątkowe zostały nabyte na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1a:

a) w ust. 1 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) umowa leasingu – umowę, o której mowa w art. 709¹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360, 2337 i 2339 oraz z 2023 r. poz. 326), a także każdą inną umowę, na mocy której jedna ze stron oddaje do odpłatnego używania albo używania i pobierania pożytków na warunkach określonych w ustawie drugiej stronie (korzystającemu), podlegające amortyzacji środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne, a także grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów.”,

b) w ust. 2a w pkt 4 skreśla się wyrazy „ (Dz.U. z 2022 r. poz. 1360)”;

2) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) właścicielami nieruchomości lub obiektów budowlanych, z zastrzeżeniem ust. 3 i 3a;”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Jeżeli przedmiot opodatkowania wykorzystywany jest na podstawie umowy leasingu, obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości ciąży na korzystającym.”;

3) w art. 4 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku, gdy przedmiotem opodatkowania jest budowla lub część budowli, a podatnikiem podatku od nieruchomości, zgodnie z art. 3 ust. 3a, jest korzystający, podstawą opodatkowania jest wartość początkowa budowli lub części budowli, określona w umowie leasingu, zaktualizowana i powiększona o dokonane ulepszenia oraz niepomniejszona o spłatę wartości początkowej lub odpisy amortyzacyjne. Przepisy art. 4 ust. 1 pkt 3 oraz art. 4 ust. 5-9 stosuje się odpowiednio.”;

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1846 i 2180 oraz z 2023 r. poz. 326, 803, 1059 i 1114).

4) w art. 4 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli budowla lub część budowli, o której mowa w ust. 1 pkt 3, jest przedmiotem umowy leasingu, w przypadku jej przejęcia przez właściciela, do celów określenia podstawy opodatkowania przyjmuje się wartość początkową przed zawarciem pierwszej umowy leasingu, zaktualizowaną i powiększoną o dokonane ulepszenia oraz niepomniejszoną o spłatę wartości początkowej i odpisy amortyzacyjne.”;

5) w art. 6 po ust. 6 dodaje się ust. 6a i 6b w brzmieniu:

„6a. Jeżeli okoliczności uzasadniające powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości wynikają z orzeczenia sądowego termin na złożenie informacji, o której mowa w ust. 6, rozpoczyna bieg od doręczenia osobie fizycznej odpisu tego orzeczenia ze stwierdzeniem prawomocności.

6b. Przepisu ust. 6 nie stosuje się, jeżeli okoliczności uzasadniające powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości wynikają z przeniesienia własności nieruchomości zawartego w treści aktu notarialnego, a notariusz przesłał wypis tego aktu właściwemu organowi podatkowemu.”.

6) w art. 7 w ust. 1 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) obiekty budowlane lub ich części, będące schronami lub ukryciami, jeżeli są wpisane do ewidencji schronów i ukryć prowadzonej przez właściwe organy administracji publicznej, z wyjątkiem części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1799) wprowadza się następujące zmiany:

1) użyte w art. 42 w § 1 i w art. 43 w § 1 i 3, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „sąd wojewódzki” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „sąd okręgowy”;

2) w art. 92 po § 12 dodaje się § 13 w brzmieniu:

„§ 13. Jeżeli akt notarialny w swej treści zawiera przeniesienie własności nieruchomości i przynajmniej jednym z podmiotów biorących udział w tym akcie jest osoba fizyczna, na wniosek tej osoby notariusz, który sporządził ten akt, jest obowiązany przesłać jego wypis właściwemu miejscowo organowi podatkowemu właściwemu w sprawach podatku od nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70).”;

3) w art. 110 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Za zgodą stron lub na podstawie postanowienia sądu okręgowego, właściwego ze

względu na siedzibę kancelarii notarialnej, wypis aktu notarialnego może być wydany także innym osobom. Sąd orzeka w tym przedmiocie w trybie postępowania nieprocesowego, po wysłuchaniu stron aktu notarialnego, jeżeli stawia się na wezwanie. Na postanowienie nie przysługuje zażalenie.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych (Dz. U. z 2018 r. poz. 570) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11 ust. 1 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) kieruje sprawy, o których mowa w art. 18 ust. 1a, do rozpatrzenia w składzie jednoosobowym albo kolegialnym;”

2) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Odwołania od decyzji, żądania wznowienia postępowania i stwierdzenia nieważności decyzji kolegium rozpatruje w składzie trzyosobowym. Składowi orzekającemu przewodniczy prezes albo etatowy członek kolegium.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Sprawy inne niż wskazane w ust. 1 kolegium może rozpatrywać w składzie jednoosobowym. Do składu jednoosobowego wyznacza się prezesa albo etatowego członka kolegium.

1b. W sprawach rozpoznawanych w składzie jednoosobowym wyznaczony do jej rozpoznania członek kolegium ma prawa i obowiązki przewodniczącego.”;

3) w art. 20 uchyla się ust. 2;

4) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„24a. Zgromadzenie ogólne kolegium, Krajowa Reprezentacja Samorządowych Kolegiów Odwoławczych i składy orzekające wyznaczone do rozpatrywania spraw, mogą zwoływać i odbywać właściwe dla nich formy działania, a także podejmować rozstrzygnięcia, w tym uchwały i decyzje, z wykorzystaniem środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2022 r. poz. 2500 oraz z 2023 r. poz. 614 i 1234) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) NIP – w przypadku pozostałych podmiotów podlegających obowiązkowi ewidencyjnemu, o którym mowa w art. 2, z zastrzeżeniem ust. 1a.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku osób fizycznych wykonujących działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641 i 803), identyfikatorem podatkowym jest numer PESEL, chyba że osoby te:

1) są zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług, lub

2) dokonują zgłoszenia identyfikacyjnego, o którym mowa w art. 5 ust. 1, lub

3) są zobowiązane do posługiwania się NIP na podstawie odrębnych przepisów.”;

2) w art. 5 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Zgłoszenia identyfikacyjnego nie dokonują podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1, przy czym podatnicy wykonujący działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, mogą dokonać takiego zgłoszenia, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 3 ust. 1a pkt 1 i 3.”;

3) użyte w art. 22 w ust. 2 i 3 wyrazy „Minister Finansów” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw finansów publicznych”.

Art. 7. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1082) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 42aa:

a) pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) wykonywania polowania w obecności lub przy udziale osób do 15. roku życia;”;

b) po pkt 15 dodaje się pkt 15a w brzmieniu:

„15a) wykonywania polowania w obecności lub przy udziale osób od 15. do 18. roku życia bez zgody ich rodziców bądź opiekunów prawnych;”;

2) w art. 52:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wykonuje polowanie w obecności lub przy udziale osoby do 15. roku życia;”;

b) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) wykonuje polowanie w obecności lub przy udziale osoby od 15. do 18. roku życia bez zgody jej rodziców bądź opiekunów prawnych;”.

Art. 8. W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2519 i 2797 oraz z 2023 r. poz. 877) w art. 6k po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:

„4d. Rada gminy, w drodze uchwały, może zwolnić w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nieruchomości nie wytwarza popiołów paleniskowych.”

Art. 9. W ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, 1053, 1088, 1123, 1193 i 1234) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 78a:

a) uchyla się ust. 2,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pojazd może być czasowo wycofany z ruchu na okres od 2 do 24 miesięcy. Okres ten może być przedłużony, jednak łączny okres wycofania pojazdu z ruchu nie może przekraczać 48 miesięcy, licząc od dnia wydania decyzji o jego czasowym wycofaniu z ruchu.”

c) uchyla się ust. 4a-4c;

2) w art. 130a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1-2, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala w drodze uchwały wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, oraz wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a, nie może być wyższa niż maksymalna kwota opłat za usunięcie pojazdu, o których mowa w ust. 6a.”

Art. 10. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1090) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) w pkt 1 lit. b i c otrzymują brzmienie:

„b) dyrektora generalnego urzędu wojewódzkiego, dyrektora wydziału, biura lub delegatury (jednostki równorzędnej) i jego zastępcy oraz głównego księgowego – w urzędach wojewódzkich,

c) kierownika urzędu oraz kierownika delegatury urzędu i ich zastępców - w urzędach terenowych organów zespolonej i niezespolonej administracji rządowej;”;

b) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) pracowników samorządowych kolegiów odwoławczych zajmujących stanowiska: prezesa, wiceprezesa oraz etatowego członka kolegium;”;

2) użyte w art. 8 w ust. 3 i w art. 10 w ust. 5 wyrazy „Kierownik Krajowego Biura Wyborczego oraz Rzecznik Ubezpieczonych” zastępuje się wyrazami „Szef Krajowego Biura Wyborczego oraz Rzecznik Finansowy”;

3) w art. 10 w ust. 6:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) prezes samorządowego kolegium odwoławczego – Prezesowi Rady Ministrów;”;

b) w pkt 3 wyrazy „Ministrowi Finansów” zastępuje się wyrazami „ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych”.

Art. 11. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 i 1113) w art. 95 w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wydzielenia części nieruchomości objętej uchwałą o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1320) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18c w ust. 11 w pkt 5 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 6;

2) w art. 83 po ust. 7 dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Jeżeli z dowodów zgromadzonych w toku postępowania wynikają wątpliwości, co do istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, z którym związane są skutki na gruncie ubezpieczeń społecznych, Zakład przed wydaniem decyzji występuje do sądu powszechnego o ustalenie istnienia lub nieistnienia tego stosunku prawnego lub prawa i zawiesza postępowanie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy.

9. Do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy Zakład nie wywodzi skutków prawnych dla ubezpieczonego.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2540 oraz z

2023 r. poz. 1059) użyte w art. 6 w ust. 4 w pkt 1 w lit. a i b i w ust. 6 wyrazy: „2 000 000” zastępuje się wyrazami „3 000 000”.

Art. 14. W ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2516 oraz z 2023 r. poz. 535, 803 i 1030) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Właściwy organ Policji wydaje pozwolenie na broń, jeżeli wnioskodawca przedstawi ważną przyczynę posiadania broni oraz spełnia inne warunki określone w niniejszej ustawie.”;

2) w art. 15h ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odwołanie przysługuje osobie ubiegającej się.”.

Art. 15. W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 551) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. 1. Samorząd zawodowy architektów tworzą członkowie zrzeszeni w izbie architektów oraz organizacji zawodowej, o której mowa w art. 8f ust. 1.

2. Samorząd zawodowy inżynierów budownictwa tworzą członkowie zrzeszeni w izbie inżynierów budownictwa oraz organizacji zawodowej, o której mowa w art. 8f ust. 1.”;

2) w art. 6 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Prawo wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie przysługuje wyłącznie osobom wpisanym na listę członków właściwej izby samorządu zawodowego albo organizacji zawodowej, o której mowa w art. 8f ust. 1.

2. Członek izby samorządu zawodowego albo organizacji zawodowej, o której mowa w art. 8f ust. 1, podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie.”;

3) w art. 8d ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W związku z przetwarzaniem przez właściwe organy krajowych i okręgowych izb samorządu zawodowego architektów i inżynierów budownictwa, lub organizacje zawodowe, o których mowa w art. 8f ust. 1, danych osobowych uzyskanych w toku realizacji zadań określonych w ustawie prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego

przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.³)), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane pozyskano.

2. Właściwe organy krajowych i okręgowych izb samorządu zawodowego architektów i inżynierów budownictwa, lub organizacje zawodowe, o których mowa w art. 8f ust. 1, informują o ograniczeniu, o którym mowa w ust. 1, przy pierwszej czynności skierowanej do osoby, której dane dotyczą.”;

4) po art. 8e dodaje się art. 8f w brzmieniu:

„Art. 8f. 1. Zadania samorządu zawodowego, o których mowa w art. 8, mogą wykonywać także organizacje zawodowe, których cele statutowe wiążą się z tymi zadaniami.

2. Wykonywanie zadań samorządu zawodowego przez organizację zawodową, o której mowa w ust. 1, wymaga zgody ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wyrażonej w drodze decyzji administracyjnej wydanej na wniosek tej organizacji.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 2, może być wyrażona wyłącznie organizacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, która posiada strukturę organizacyjną odpowiadającą strukturze izby architektów lub izby inżynierów budownictwa.

4. Członkiem organizacji zawodowej, o której mowa w ust. 1, może być wyłącznie osoba spełniająca warunki określone w art. 5 ust. 1 lub 2.

5. Do organizacji zawodowych, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy.

6. Ilekroć w ustawie jest mowa o organach okręgowych i krajowych izby architektów lub izby inżynierów budownictwa, należy przez to rozumieć odpowiednio okręgowe i krajowe jednostki organizacji zawodowej, o której mowa w ust. 1.”;

5) w art. 9 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) organizacje zawodowe, o których mowa w art. 8f ust. 1.”;

6) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:

„Członkostwo w okręgowych izbach i organizacjach zawodowych”;

7) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Art. 39. Osoby, o których mowa w art. 12a ustawy – Prawo budowlane, podlegają na ich wniosek wpisowi na listę członków wskazanej przez nich okręgowej izby, albo organizacji

³ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

zawodowej, o której mowa w art. 8f ust. 1, i podlegają przepisom ustawy, z zastrzeżeniem art. 33 pkt 9.”;

8) w art. 45 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Członek izby albo organizacji zawodowej, o której mowa w art. 8f ust. 1, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za zawinione naruszenie obowiązków, o których mowa w art. 41.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) w art. 10a w ust. 1 w pkt 5 wyrazy „100 000” zastępuje się wyrazami „300 000”.

Art. 17. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2277 i 2640 oraz z 2023 r. poz. 1123) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:

„Art. 24a. 1. Gmina, która nabyła pojazd mechaniczny na podstawie przepisu art. 50a ust. 2 ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz powiat, który nabył pojazd mechaniczny w drodze przepadku, o którym mowa w art. 130a ust. 10 ustawy – Prawo o ruchu drogowym nie są obowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1, tych pojazdów.

2. Postój pojazdów, o których mowa w ust. 1, musi odbywać się poza drogą publiczną, strefą zamieszkania i strefą ruchu.

3. Poszkodowany z tytułu szkód wyrządzonych przez gminę albo powiat, o których mowa w ust. 1, może dochodzić roszczeń bezpośrednio od tej gminy albo powiatu.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.⁴) w załączniku nr 10 wyrazy „Foteliki do przewozu dzieci w samochodach” zastępuje się wyrazami „Odzież i obuwie dziecięce oraz foteliki do przewozu dzieci w samochodach”.

Art. 19. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375) w art. 83f:

⁴ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 974, 1137, 1301, 1488, 1561, 2180, 2707 oraz z 2023 r. poz. 535, 556, 1059 i 2105).

- 1) w ust. 6 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz „21” zastępuje się wyrazem „14”;
- 2) w ust. 8 wyraz „14” zastępuje się wyrazem „7”;
- 3) po ust. 15 dodaje się ust. 15a w brzmieniu:

„15a. Odwołanie od decyzji, o której mowa w ust. 8, organ wyższego stopnia rozpoznaje w terminie 14 dni od dnia otrzymania akt sprawy od organu pierwszej instancji.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 77a otrzymuje brzmienie:

„Art. 77a. Nie pobiera się opłaty od pierwszego wniosku o wydanie na podstawie akt odpisu orzeczenia kończącego postępowanie z klauzulą wykonalności lub ze stwierdzeniem prawomocności, złożonego przez stronę, która wszczęła postępowanie.”;

- 2) w art. 86 uchyla się ust. 3.

Art. 21. W ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 i 2185) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„4a. 1. Uczniowski klub sportowy oraz klub sportowy, o którym mowa w art. 4 ust. 7, może dokonać wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

2. Złożenie wniosku o wpis uczniowskiego klubu sportowego oraz klubu sportowego, o którym mowa w art. 4 ust. 7, do Krajowego Rejestru Sądowego wymaga zgody wyrażonej w trybie przewidzianym dla zmiany statutu podmiotu zamierzającego złożyć wniosek o ten wpis.

3. Zmiana statutu uczniowskiego klubu sportowego oraz klubu sportowego, o którym mowa w art. 4 ust. 7, dokonana w związku z wyrażeniem zgody, o której mowa w ust. 2, nie wymaga zatwierdzenia przez starostę.

4. Sąd rejestrowy przesyła niezwłocznie właściwemu staroście odpis postanowienia o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego uczniowskiego klubu sportowego lub klubu sportowego, o którym mowa w art. 4 ust. 7.

5. Właściwy starosta z urzędu wykreśla uczniowski klub sportowy lub klub sportowy, o którym mowa w art. 4 ust. 7, z ewidencji, o której mowa w art. 4 ust. 4, zaznaczając, że przyczyną wykreślenia jest wpis podmiotu do Krajowego Rejestru Sądowego.

5. Uczniowski klub sportowy oraz klub sportowy, o którym mowa w art. 4 ust. 7, po dokonaniu wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, zachowuje wszystkie dotychczasowe prawa i obowiązki i może podejmować działalność gospodarczą w zakresie przewidzianym w statucie.”.

Art. 22. W ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 714) art. 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w art. 30 ust. 3, oraz koszty usuwania i przechowywania statków lub innych obiektów pływających na obszarze danego powiatu, ustala w drodze uchwały wysokość opłat za usunięcie i przechowywanie tych statków lub innych obiektów pływających.”.

Art. 23. W ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699, z późn. zm.⁵) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 42:

- a) w ust. 1 w pkt 4 uchyla się lit. c,
- b) w ust. 2 w pkt 5 uchyla się lit. c;

2) w art. 43:

- a) w ust. 1 w pkt 4 uchyla się lit. c,
- b) w ust. 2 w pkt 5 uchyla się lit. c;

3) w art. 48a:

a) w ust. 2 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) odpadów powstających w wyniku przetwarzania odpadów, jeżeli są magazynowane w miejscu przetwarzania i nie będą poddawane kolejnym procesom przetwarzania.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wysokość zabezpieczenia roszczeń oblicza się jako $\frac{3}{4}$ iloczynu maksymalnej łącznej masy wszystkich rodzajów odpadów, które w tym samym czasie mogą być magazynowane w miejscu magazynowania oraz stawki zabezpieczenia roszczeń.”,

c) użyty w ust. 3a wyraz „iloczyn” zastępuje się wyrazami „ $\frac{3}{4}$ iloczynu”,

⁵ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1250, 1726, 2127 i 2722 oraz z 2023 r. poz. 295 i 877).

d) po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

„3c. W przypadku gdy odpady mają być magazynowane w miejscu magazynowania odpadów innym niż instalacja, obiekt budowlany lub jego część za największą masę odpadów, o której mowa w ust. 3, przyjmuje się masę wskazaną we wniosku, o którym mowa w art. 42 ust. 1 albo 2.”,

e) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Zabezpieczenie roszczeń może mieć formę depozytu, gwarancji bankowej, gwarancji ubezpieczeniowej, polisy ubezpieczeniowej, zastawu, zastawu rejestrowego lub hipoteki.”.

Art. 24. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (Dz. U. z 2023 r. poz. 501) w art. 19 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rzeczy umożliwiających dostęp do pomieszczeń, pojazdów i innych zamykanych przedmiotów, w szczególności do kluczy, kart dostępu i pilotów. Rzeczy te, po upływie terminu określonego w art. 187 Kodeksu cywilnego, podlegają zniszczeniu, o czym zamieszcza się informację w protokole, o którym mowa w art. 13 ust. 1.”.

Art. 25. W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221, 641 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w roku 9-krotności kwoty minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207), i która w okresie ostatnich 24 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.”,

b) użyty w ust. 3 wyraz „miesiącu” zastępuje się wyrazem „roku”;

2) użyty w art. 18 w ust. 1 wyraz „60” zastępuje się wyrazem „24”;

3) w art. 31 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Brak pieczętki na piśmie lub wniosku, a także brak dołączonego do pisma lub wniosku wydruku komputerowego aktualnych lub pełnych informacji o podmiotach wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenia o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, nie stanowią braku

formalnego ani nie są powodem, aby stwierdzić, że pismo lub wniosek są niekompletne, chyba że przepisy odrębne nakazują stosowanie pieczętki lub dołączenie wydruku.”;

4) w art. 67:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności, adekwatności i równoważenia obowiązków administracyjnych, a w szczególności:”;

b) w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) nakładając nowe obowiązki administracyjne, dążyć do równoważnego zmniejszenia obciążeń administracyjnych wynikających z uregulowań prawnych obowiązujących w danej dziedzinie.”;

5) po art. 68 dodaje się art. 68a i art. 68b w brzmieniu:

„Art. 68a. 1. Przyjmowane przez Radę Ministrów projekty aktów normatywnych, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, zawierają:

1) ocenę wnioskodawcy czy projekt zawiera wymogi nakładane na usługodawców podlegające notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36) – w uzasadnieniu;

2) wskazanie zakresu oceny funkcjonowania tego aktu normatywnego lub jego części, w szczególności mierników określających stopień realizacji jego celów, oraz terminu przygotowania takiej oceny albo informację o braku zasadności jej przygotowania – w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia.

2. W przypadku odstąpienia od konsultacji publicznych dotyczących projektów, o których mowa w ust. 1, w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego wskazuje się także:

1) przyczyny tego odstąpienia;

2) termin przygotowania oceny funkcjonowania tego aktu normatywnego nie dłuższy niż dwa lata od dnia jego wejścia w życie.

Art. 68b. 1. W przyjmowanych przez Radę Ministrów projektach ustaw, które określają zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, termin wejścia w życie wyznacza się na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca.

2. Odstąpienie od zasady określonej w ust. 1 może nastąpić, jeżeli przemawia za tym ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa związane z jego bezpieczeństwem, obronnością lub ochroną porządku publicznego, lub gdy wynika to konieczności implementacji lub wykonania przepisów prawa Unii Europejskiej. W takim przypadku w uzasadnieniu projektu ustawy przedstawia się przyczyny takiego odstąpienia.”;

6) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Ministrowie kierujący działami administracji rządowej dokonują, w zakresie swojej właściwości, bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, kierując się w szczególności zasadami określonymi w art. 67, oraz przedkładają ministrowi właściwemu do spraw gospodarki corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, informację o wynikach tego przeglądu.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

1) wskazanie aktów normatywnych, które wpływają na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;

2) wskazanie aktów normatywnych, które nakładają na przedsiębiorców obowiązki administracyjne, w tym obowiązki informacyjne;

3) wskazanie aktów normatywnych, w stosunku do których zaplanowano przeprowadzenie oceny ich funkcjonowania lub oceny funkcjonowania ich części.

3. Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje informacje przedłożone przez ministrów kierujących działami administracji rządowej zgodnie z ust. 1:

1) Radzie Dialogu Społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157, z 2021 r. poz. 2445 oraz z 2022 r. poz. 2666),

2) Radzie Legislacyjnej, o której mowa w ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1188 oraz z 2023 r. poz. 1234),

3) Radzie Pożytku Publicznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),

4) Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców

– wskazując termin do wyrażenia opinii nie krótszy niż 30 dni od dnia przekazania informacji.

4. Minister właściwy do spraw gospodarki zajmuje stanowisko wobec opinii, o których mowa w ust. 3.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki przedkłada Radzie Ministrów i udostępnia na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej:

- 1) wzór informacji, o której mowa w ust. 1;
- 2) informacje o wynikach przeglądu przedłożone mu przez ministrów kierujących działami administracji rządowej;
- 3) opinie, o których mowa w ust. 3;
- 4) stanowisko, o którym mowa w ust. 4.”.

Art. 26. W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2021 r. poz. 1538 oraz z 2023 r. poz. 553 i 803) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) zabudowa śródmiejska – zgrupowanie intensywnej zabudowy na obszarze śródmieścia, określonej w uchwale o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, uchwale o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej oraz inwestycji towarzyszącej lub miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.”;

2) w art. 3, w części wspólnej wyrazy „nie będzie mniejsza niż 5% i nie przekroczy 20%” zastępuje się wyrazami „nie będzie mniejsza niż 2,5% i nie przekroczy 40%”;

3) w art. 7 w ust. 17 po wyrazie „uzgodnień” dodaje się wyrazy „, a także porozumienie, o którym mowa w art. 22 ust. 1, o ile zostało zawarte”;

4) w art. 17:

a) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. Dla inwestycji mieszkaniowej określa się minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego wynoszący co najmniej 25% powierzchni terenu inwestycji mieszkaniowej, przy czym co najmniej 50% terenu biologicznie czynnego stanowić ma ogólnodostępny, nieogrodzony, urządzony teren wypoczynku oraz rekreacji lub sportu, o którym mowa w ust. 4.”,

b) w ust. 4b:

- we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „pkt 1”,

- w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) inwestycji mieszkaniowych zlokalizowanych na terenie spełniającym wymogi, o których mowa w ust. 4.”,

c) w ust. 4c skreśla się wyrazy „pkt 1”,

d) ust. 4d otrzymuje brzmienie:

„4d. Dla inwestycji mieszkaniowej zlokalizowanej w obszarze zabudowy śródmiejskiej określa się minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego wynoszący co najmniej 12,5% powierzchni terenu inwestycji mieszkaniowej.”;

5) w art. 19 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W lokalnych standardach urbanistycznych, o których mowa w ust. 1, rada gminy może określić liczbę miejsc parkingowych niezbędnych dla obsługi realizowanej inwestycji mieszkaniowej lub obowiązek zapewnienia dostępu do sieci ciepłowniczej na zasadach wynikających z przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.⁶);

6) w art. 22:

a) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Porozumienie z inwestorem zawiera wójt (burmistrz, prezydent miasta).”,

b) po ust. 6 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Warunkiem wejścia w życie porozumienia, o którym mowa w ust. 1, jest podjęcie przez radę gminy uchwały o ustaleniu lokalizacji, o której mowa w art. 7 ust. 1.”;

7) w art. 59 wyraz „2028” zastępuje się wyrazem „2030”.

Art. 27. W ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1179) w art. 24 w ust. 1 w pkt 3 wyrazy „100 000” zastępuje się wyrazami „300 000”.

Art. 28. W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2022 r. poz. 2305 oraz z 2023 r. poz. 347 i 641) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 63:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracodawcy udzielają zwolnienia od pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, osobom wchodzącym w skład powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich oraz pracownikom średniego personelu do spraw zdrowia wyznaczonym do powiatowych komisji lekarskich w przypadku konieczności ich udziału w pracach komisji w godzinach pracy zawodowej.”,

b) w ust. 5 skreśla się wyrazy „ powiatowych i,,

⁶ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1723, 2127, 2243, 2370 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295).

c) w ust. 7 wyrazy „art. 62 ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 65 ust. 1 pkt 3”,

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Koszty badań specjalistycznych, psychologicznych i obserwacji szpitalnej, o których mowa w ust. 5 i 6, pokrywa się z budżetu państwa, z części 85, którą dysponują wojewodowie.”,

e) uchyla się ust. 9;

2) w art. 65 w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 i 4 w brzmieniu:

„3) zlecają podmiotom leczniczym przeprowadzanie na potrzeby powiatowych komisji lekarskich badań specjalistycznych, psychologicznych oraz obserwacji szpitalnej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej, a w przypadku niemożności zlecenia przeprowadzania badań specjalistycznych lub badań psychologicznych podmiotom leczniczym mogą zawierać umowy o przeprowadzanie takich badań przez lekarzy prowadzących indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie lub grupowe praktyki lekarskie oraz przez psychologów;

4) pokrywają koszty wynagrodzeń, o których mowa w art. 63 ust. 1 i 2, oraz badań specjalistycznych, psychologicznych i obserwacji szpitalnej, o których mowa w ust. 1 pkt 3.”.

Art. 29. Do umów leasingu zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 30. Przepis art. 19 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 2 stosuje się, jeżeli przedmiotem aktu notarialnego, który ma być sporządzony, lub dokumentu, co do którego notariusz ma uwierzytelnić podpis, ma być zbycie lub obciążenie rzeczy lub praw majątkowych nabytych na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego po dniu 31 grudnia 2006 r.

Art. 31. 1. Przepisy art. 3 ust. 3a i art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 3 mają zastosowanie do umów leasingu zawartych po dniu wejścia w życie art. 3 pkt 2 lit. b i art. 3 pkt 4.

2. Jeżeli informacja, o której mowa w art. 6 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 3, nie została jeszcze złożona, bieg terminu, o którym mowa w art. 6 ust. 6a ustawy zmienianej w art. 3, rozpoczyna się od doręczenia osobie fizycznej odpisu orzeczenia ze stwierdzeniem prawomocności, choćby nastąpiło ono przed wejściem w życie art. 3.

Art. 32. Do postępowań przed samorządowymi kolegiami odwoławczymi, wszczętymi i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie art. 5 stosuje się art. 18 ust. 1-1b ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 33. W terminie 30 dni od dnia wejścia w życie art. 5 niniejszej ustawy prezes samorządowego kolegium odwoławczego może skierować każdą nierozpatrzoną jeszcze sprawę spośród spraw, o których mowa w art. 18 ust. 1a ustawy zmienianej w art. 5, do rozpatrzenia w składzie jednoosobowym.

Art. 34. Do postępowań w przedmiocie czasowego wycofania pojazdu z ruchu wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 9 oraz do decyzji w przedmiocie czasowego wycofania pojazdu z ruchu, które stały się ostateczne przed dniem wejścia w życie art. 9, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 35. Uchwały rady powiatu uchwalone na podstawie art. 130a ust. 6 ustawy zmienianej w art. 9 oraz na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 22, zachowują moc do końca okresu, na jaki zostały uchwalone.

Art. 36. Do postępowań w sprawie wydania pozwolenia na broń, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia art. 14 stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 14, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 37. Przepisy art. 24a ustawy zmienianej w art. 17 stosuje się do pojazdów nabytych przez gminę lub powiat przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli nie doszło jeszcze do zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w art. 4 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 17, chyba że została już wymierzona i uiszczona opłata, o której mowa w art. 88 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17.

Art. 38. Do postępowań w sprawie usunięcia drzew lub krzewów, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia art. 19 stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 19, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 39. Wynagrodzenie za utracony zarobek lub dochód za każdy dzień udziału w czynnościach sądowych przyznaje się świadkowi na zasadach określonych w art. 86 ustawy zmienianej w art. 20 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 40. 1. Do postępowań w sprawach o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów, pozwolenia na wytwarzanie odpadów uwzględniających zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów lub pozwolenia zintegrowanego uwzględniającego zbieranie odpadów lub przetwarzanie odpadów wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie art. 23 niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 23 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W postępowaniach, o których mowa w ust. 1, które w dniu wejścia w życie art. 23 toczą się przed organem odwoławczym, organ odwoławczy uchyla decyzję organu pierwszej instancji i przekazuje sprawę temu organowi do ponownego rozpatrzenia.

3. Organ pierwszej instancji, któremu zgodnie z ust. 2 została przekazana sprawa, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku o wydanie decyzji i zawiesza postępowanie do czasu uzupełnienia wniosku, nie dłużej niż na okres 3 miesięcy.

Art. 41. Przepis art. 19 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 24 stosuje się do rzeczy znalezionych przekazanych staroście przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i będących nadal w jego posiadaniu, niezależnie od czasu, który upłynął od ich przekazania.

Art. 42. Do postępowań w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 26 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 43. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem:

- 1) art. 9 pkt 1, art. 14, art. 19, art. 23, art. 26, art. 32, art. 34, art. 36, art. 38, art. 40 i art. 42, które wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy;
- 2) art. 3 pkt 1-4 i pkt 6, art. 10 pkt 1 lit. a, art. 13, art. 15, art. 16, art. 18, art. 25 pkt 1 i 2 i pkt 4-6, art. 27, art. 28 i art. 31 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

UZASADNIENIE

I. POTRZEBA I CEL WYDANIA AKTU PRAWNEGO

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwałą z dnia 21 lipca 2021 r. powołał Komisję Nadzwyczajną do spraw deregulacji i postanowił, że do zadań tej Komisji należeć będą: sprawy związane z ograniczeniem biurokracji; rozpatrywanie ustaw deregulacyjnych; przegląd i analiza przepisów regulujących kwestie społeczne, ekonomiczne i gospodarcze w celu wskazania przepisów niejasnych, niespójnych, nieskutecznych, zbędnych lub nadmiernie regulujących oraz występowanie z inicjatywą ustawodawczą w celu eliminowania takich przepisów, a także rozpatrywanie projektów ustaw dotyczących spraw związanych z ograniczeniem swobód gospodarczych.

Przygotowany projekt *ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych* stanowi kolejny efekt prac Komisji.

Wychodzi on naprzeciw *oczekiwaniom* społecznym oraz postulatom zgłaszanym m.in. przez Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznika Praw Obywatelskich, Krajową Radę Notarialną czy samorządowe kolegia odwoławcze.

Podobnie jak w przypadku pierwszej opracowanej przez Komisję i uchwalonej już ustawy (z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustaw w celu likwidowania zbędnych barier administracyjnych i prawnych) również w niniejszym projekcie w wielu przypadkach proponowane zmiany mają charakter kompromisowy i starają się uwzględniać zarówno interes publiczny jak i prywatny, a także interesy różnych podmiotów, których sytuacje regulują.

Podkreślenia wymaga, że zmiany wprowadzone tą uchwaloną już ustawą spotkały się z pozytywnym odbiorem społecznym, czemu wyraz dano m.in. w opublikowanych w *Dzienniku Gazecie Prawnej* artykułach: *Kolejne uproszczenia nie tylko w administracji* (19.05.2023 r.) oraz *Pożegnanie z biurokratycznym obowiązkiem. Zadowoleni i kontrolowani, i kontrolujący* (01.06.2023 r.).

Spółeczny odbiór wprowadzonych zmian i kolejne liczne propozycje kierowane do Komisji są najlepszym dowodem na to, że prace nad kolejnymi ustawami deregulacyjnymi są nie tylko potrzebne, ale i konieczne.

Przedstawione w niniejszej ustawie propozycje są odpowiedzią na kolejne postulaty kierowane do Komisji. Wszystkie one zostały szczegółowo przeanalizowane i w miarę możliwości uwzględnione w projekcie.

Eliminowanie zbędnych obciążeń prawnych skutkuje zwiększaniem zaufania obywateli do Państwa i stanowionego przez nie prawa i podnosi poziom kultury prawnej społeczeństwa.

Ograniczanie biurokracji, obciążającej zarówno obywateli (w tym przedsiębiorców) jak i organy administracji publicznej, jest cały czas potrzebne i to we wszystkich obszarach życia społecznego.

Przygotowany projekt w wielu sprawach, czasami być może pozornie drobnych, tę biurokrację ogranicza.

Każda redukcja biurokratycznych obowiązków skutkuje jednak tym, że maleją koszty prowadzenia działalności gospodarczej i wzrasta jej efektywność, życie obywateli staje się prostsze, a funkcjonowanie Państwa tańsze.

Nadrzędnym celem proponowanych zmian jest konsekwentne poszerzanie wolności obywateli, w tym przedsiębiorców.

Stanowią one realizację programu wyborczego Prawa i Sprawiedliwości z 2019 r., w którym zapisano: „Prawo i Sprawiedliwość zdecydowanie opowiada się za wolnością w sferze praw jednostki i dąży do zabezpieczenia wolności w życiu społecznym” (s. 194).

Projekt przewiduje wprowadzenie zmian w dwudziestu ośmiu ustawach. Z uwagi na ekonomikę procesu legislacyjnego zasadne jest procedowanie jednego projektu ustawy o charakterze przekrojowym.

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS PROPONOWANYCH ZMIAN – rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana; różnice pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

1. Zmiany w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Celem proponowanych zmian jest umożliwienie zawierania umów leasingu w formie dokumentowej w miejsce obowiązującej dzisiaj regulacji, zgodnie z którą konieczne jest zachowanie formy pisemnej i to zastrzeżonej *ad solemnitatem*.

Aktualnie obowiązujące regulacje, w kontekście dzisiejszych form prowadzenia biznesu i zachowań samych przedsiębiorców, są anachroniczne i niewspółmiernie sformalizowane.

Projektowane zmiany prezentują nowoczesne podejście do nawiązywania relacji umownych i zakładają zawarcie umowy leasingu w formie dokumentowej, w tym przede wszystkim za pomocą narzędzi umożliwiających komunikowanie się na odległość.

Leasing jest obok kredytu kluczowym instrumentem finansującym inwestycje polskich przedsiębiorców. Zastrzeżenie formy pisemnej pod rygorem nieważności przewidziane dla umowy leasingu znacząco wydłuża i utrudnia proces zawierania umów lub wprowadzania do nich zmian. Warto zwrócić uwagę, że w aktualnym stanie prawnym taka forma nie jest zastrzeżona choćby do zawarcia umowy kredytu – bez względu na jego wysokość, natomiast zawarcie umowy leasingu, nawet o niewielkiej wartości, wymaga jej dochowania.

Zawieranie umów leasingu w formie dokumentowej, bez konieczności posiadania podpisu elektronicznego, pozwoli usprawnić i przyspieszyć zawieranie tego typu umów. Jest to szczególnie istotne w czasie, kiedy gospodarka polska nadal mierzy się ze skutkami pandemii i wojny w Ukrainie.

Proponowana nowelizacja znacznie ułatwi i przyspieszy efektywność i dynamikę udzielania finansowania w formie leasingu wszystkim zainteresowanym podmiotom.

Podkreślić należy, że oznacza ona niewielką, ale istotną i bardzo pożądaną zmianę w porównaniu do obowiązującego stanu prawnego. Nowelizacja ta spowoduje niezwykle znaczące ułatwienie obrotu gospodarczego, gdyż w praktyce umożliwi, bez ponoszenia jakichkolwiek kosztów, zawieranie umów w różnego rodzaju formach elektronicznych (np. za pośrednictwem poczty elektronicznej, przesyłania zeskanowanych dokumentów), które ze względu na brak cech kwalifikowanego podpisu elektronicznego nie stanowią jednak formy elektronicznej (która to forma jest nadal mało rozpowszechniona w Polsce i wymaga poniesienia kosztów i dopełnienia określonych formalności w celu uzyskania podpisu kwalifikowanego).

W dobie wszechobecnej cyfryzacji, przeniesienia wielu obszarów pracy do pracy zdalnej, zniesienie rygoru zawierania umów leasingu w formie pisemnej *ad solemnitatem* jest jak najbardziej uzasadnione. Zmiana ta pozytywnie wpłynie na szybkość obrotu, redukcję kosztów i stanowić będzie niezwykle znaczące i doceniane udogodnienie dla przedsiębiorców. Nie bez znaczenia jest również to, iż postulowana zmiana będzie miała także pozytywny wpływ na środowisko, wpisując się w filozofię zasad ESG i politykę zrównoważonego rozwoju.

2. Zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn.

Celem projektowanej zmiany, z inicjatywą której wystąpiła Krajowa Rada Notarialna, jest częściowe zniesienie obowiązku polegającego na konieczności przedstawienia przez stronę czynności notarialnej pisemnej zgody naczelnika urzędu skarbowego albo zaświadczenia wydanego przez naczelnika urzędu skarbowego w każdej sytuacji, gdy przedmiotem aktu notarialnego, który ma być sporządzony, lub dokumentu, co do którego notariusz ma uwierzytelnić podpis, ma być zbycie praw do spadku albo zbycie lub obciążenie rzeczy lub praw majątkowych uzyskanych tytułem, określonym w art. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn.

Proponowana nowelizacja zakłada, że w sytuacji, gdy nabycie rzeczy lub prawa majątkowego mającego być przedmiotem tego aktu (albo dokumentu, co do którego notariusz ma uwierzytelnić podpis) nastąpiło na podstawie umowy zawartej w formie aktu notarialnego uzyskanie pisemnej zgody albo zaświadczenia naczelnika urzędu skarbowego nie będzie konieczne.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (aktualnie art. 84a § 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa) notariusz ma obowiązek przekazywać Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej informację o każdym zawartym akcie notarialnym obejmującym czynności prawne, o których mowa w ustawie z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn. Informacje te muszą być przekazane w terminie 7 dni od dnia sporządzenia aktu notarialnego. Szef Krajowej Administracji Skarbowej posiada dostęp do wypisów tych aktów. W konsekwencji organy podatkowe posiadają pełną wiedzę na temat dokonywanych w tym zakresie czynności i w razie ustalenia jakichkolwiek nieprawidłowości mogą niezwłocznie wszczynać właściwe postępowania.

Nie jest zatem konieczne, by w zakresie tych właśnie czynności na obywatelach musiał ciążyć obowiązek pozyskiwania zezwolenia albo zaświadczenia w celu dokonania kolejnej czynności notarialnej. Nie przyczynia się ona w żaden sposób do ochrony interesów finansowych Państwa, całkowicie zbędnie angażując przy tym czas i pieniądze zarówno obywateli jak i organów administracji publicznej.

3. Zmiany w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych.

Celem pierwszej grupy zmian w ustawie jest określenie, iż podatnikiem podatku od nieruchomości jest przypadkowo umowy leasingu korzystający (leasingobiorca).

Aktualne rozwiązanie, zgodnie z którym podatnikiem tym jest właściciel rzeczy, skutkuje – zarówno dla leasingodawców, jak i leasingobiorców – licznymi problemami prawnymi i faktycznymi.

W praktyce często zdarzają się bowiem sytuacje, w których nie jest oczywiste, czy finansowane w leasingu rzeczy (budowle, urządzenia) podlegają podatkowi od nieruchomości.

Pełną wiedzę w zakresie charakteru przedmiotu leasingu, jego połączenia z gruntem czy budynkiem i sposobu wykorzystywania posiada wyłącznie leasingobiorca (przykładem mogą być półmobilne wytwórnie mas bitumicznych lub betonu, które w ocenie niektórych organów podatkowych podlegają opodatkowaniu czy silosy, które mogą być zamontowane zarówno wewnątrz hali produkcyjnej, i wtedy nie są opodatkowane, jak i mogą być wyprowadzone przez leasingobiorcę poza halę i wtedy mogą być już przedmiotem opodatkowania).

Problem stanowi często także wysokość zadeklarowanej podstawy opodatkowania. Dla przykładu, w przypadku elektrowni wiatrowych, dla których fundamenty wykonał leasingobiorca, a maszt i generator prądu sfinansował leasingodawca, pojawia się pytanie, czy podstawę opodatkowania powinna stanowić wartość fundamentów, masztu i generatora prądu, czy wartość samych fundamentów i masztu, czy tylko fundamentów. Podobne wątpliwości pojawiają się np. w przypadku urządzeń reklamowych wizualnych i wież antenowych z przekaźnikami montowanych na masztach posadowionych bezpośrednio w gruncie (na fundamentach lub stopach fundamentowych).

W przypadku nieruchomości gruntowych często pojawiają się – zgłaszane przez samych leasingobiorców – niezgodności faktycznej ich powierzchni z ujawnioną w ewidencji gruntów i budynków, wskutek czego podatek może być ustalany w zawyżonej kwocie.

Zgodnie z art. 709⁷ §1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny korzystający (leasingobiorca) jest zobowiązany ponosić ciężary związane z własnością lub posiadaniem rzeczy. Obowiązek ten jest przenoszony także do treści umowy leasingu.

Zgodnie natomiast z aktualnie obowiązującymi przepisami podatkowymi podatnikiem podatku od nieruchomości jest właściciel rzeczy, czyli leasingodawca. W praktyce oznacza to, że podatek zapłacony przez leasingodawcę stanowi dla leasingobiorcy dodatkową opłatę leasingową (koszt) z tytułu zawartej umowy leasingu, powiększony dodatkowo o podatek VAT. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż leasingobiorca nie ma prawnych możliwości uregulowania tego podatku we własnym zakresie, tzn. wypełnienia deklaracji podatkowej, wskazania podstawy opodatkowania i zapłacenia podatku. Nie będąc podatnikiem tego podatku nie może być również stroną postępowania podatkowego, zatem nie może skarżyć decyzji podatkowych ani występować o stwierdzenie nadpłaty czy zwrot podatku.

Zrozumiałe jest, że w leasingodawca, aby uniknąć ryzyka podatkowego i odpowiedzialności karnoskarbowej ma interes w zadeklarowaniu bezspornej dla organu podatkowego podstawy (wartości) opodatkowania (najczęściej wartość tą stanowią kwoty z wystawionych przez dostawców faktur), zaś leasingobiorca ma interes w poniesieniu jak najniższego kosztu z tytułu zwrotu tego podatku leasingodawcy.

W rzeczywistości, gdy dochodzi do ewentualnego sporu z organem podatkowym, leasingodawca zmuszony jest działać na zlecenie i koszt leasingobiorcy, w interesie tego leasingobiorcy, co powoduje dla niego dodatkowe koszty. Dotychczasowe jakiegokolwiek próby samodzielnego występowania przez leasingobiorców do organów podatkowych z własnymi deklaracjami podatkowymi, czy pismami odnośnie zawyżonej, czy niesłusznie naliczonej kwoty podatku były przez te organy odrzucane, ze względu na brak przymiotu strony w postępowaniu podatkowym.

Zasadne jest zatem stworzenie sytuacji, w której to leasingobiorca będzie podatnikiem podatku od nieruchomości i tym samym będzie miał prawną możliwość samodzielnego deklarowania obowiązku podatkowego, wskazywania podstawy opodatkowania i zapłaty tego podatku, a także możliwość występowania do organu podatkowego o stwierdzenie nadpłaty i zwrot podatku, skarżenia decyzji podatkowych, zarówno w postępowaniu podatkowym, jak i sądownoadministracyjnym. Efektem proponowanych rozwiązań będzie także obniżenie dla leasingobiorców kosztów samego leasingu.

Druga grupa zmian (dotycząca art. 6 ustawy) ma w pierwszej kolejności na celu wydłużenie terminu na złożenie przez osoby fizyczne informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w oparciu o które organ podatkowy wydaje decyzję ustalającą podatek od nieruchomości w sytuacji, w której okoliczności uzasadniają powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości wynikają z orzeczenia sądowego. W aktualnym stanie prawnym termin na złożenie tej informacji upływa – w zdecydowanej większości przypadków – przed doręczeniem stronie odpisu takiego orzeczenia ze stwierdzeniem jego prawomocności (np. wydawanego w toku egzekucji sądowej z nieruchomości postanowienia o przysądzeniu własności). W konsekwencji właściciel nabytej w tym trybie nieruchomości musi składać przedmiotową informację nie mając wiedzy, czy orzeczenie uprawomocniło się albo świadomie narazić się na odpowiedzialność (skutkującą co najmniej obowiązkiem uiszczenia odsetek za zwłokę) czekając z jej złożeniem do czasu uzyskania orzeczenia ze stwierdzeniem prawomocności.

Ponadto proponuje się, aby w sytuacji, gdy okoliczności uzasadniają powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości wynikają z przeniesienia własności nieruchomości zawartego w treści aktu notarialnego, a notariusz przesłał wypis tego aktu właściwemu organowi podatkowemu, składanie przedmiotowej informacji w ogóle nie było konieczne. W takiej sytuacji organ podatkowy dysponował będzie już bowiem wszystkimi informacjami niezbędnymi mu do wydania decyzji ustalającej podatek od nieruchomości.

Nowelizacja zakłada również zwolnienie z podatku od nieruchomości obiektów budowlanych lub ich części, będących schronami lub ukryciami, jeżeli są wpisane do ewidencji schronów i ukryć prowadzonej przez właściwe organy administracji publicznej, co oprócz (niewielkiej wprawdzie) redukcji obciążeń fiskalnych wpisuje się w działania o charakterze proobronnym.

4. Zmiany w ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie.

Projektowana w art. 92 zmiana związana jest z proponowaną nowelizacją ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych. Po nowelizacji notariusz, na wniosek podmiotu biorącego udział w tym akcie notarialnym, będącego osobą fizyczną, będzie obowiązany przesłać wypis tego aktu właściwemu miejscowo organowi podatkowemu właściwemu w sprawach podatku od nieruchomości. Pozwoli to temu organowi na wydanie decyzji ustalającej podatek od nieruchomości bez konieczności składania przez strony tego aktu jakichkolwiek informacji.

Zmiany projektowane w art. 42 i 43 oraz w art. 110 mają na celu dostosowanie brzmienia nowelizowanych przepisów do aktualnej struktury sądownictwa powszechnego w Polsce.

5. Zmiany w ustawie z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych.

Podstawowym celem proponowanych zmian jest usprawnienie rozpatrywania spraw przez samorządowe kolegia odwoławcze, a tym samym skrócenie czasu, jaki jest potrzebny obywatelom, w tym przedsiębiorcom, na ostateczne załatwienie sprawy.

Rozwiązania te stanowią odpowiedź na postulaty formułowane przez przedstawicieli samorządowych kolegiów odwoławczych.

Pierwszym środkiem, który ma służyć temu celowi jest umożliwienie samorządowym kolegiom odwoławczym rozpatrywania części spraw w składach jednoosobowych, a nie kolegialnych. W oczywisty sposób przyczyni się to do zmniejszenia obciążenia pracą członków kolegium, którzy w tym samym czasie będą mogli rozpatrzyć większą liczbę spraw.

Kompetencję to wyznaczenia składu jednoosobowego albo wieloosobowego będzie posiadał prezes kolegium, który w szczególnych sprawach, w których jego zdaniem będzie to konieczne, zawsze będzie mógł wyznaczyć do ich rozpatrzenia skład kolegialny.

Dodatkowym środkiem usprawniającym pracę (i zmniejszającym jej koszty) zarówno składów orzekających kolegiów w konkretnych sprawach, jak i zgromadzenia ogólnego kolegium oraz Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych jest umożliwienie im podejmowania działania, w tym rozstrzygania spraw, z wykorzystaniem środków bezpośredniego komunikowania się na odległość.

Nowelizacja ma również na celu uchylenie bezprzedmiotowego przepisu art. 20 ust. 2, gdyż aktualnie obowiązująca ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych nie przewiduje możliwości pociągania do odpowiedzialności dyscyplinarnej pracowników samorządowych, którzy mogą ponosić jedynie odpowiedzialność o charakterze porządkowym i materialnym na podstawie ogólnych przepisów prawa pracy.

6. Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników.

Proponowana zmiana ma na celu jednoznaczne określenie, że w przypadku osób prowadzących tzw. działalność nieewidencjonowaną ich identyfikatorem podatkowym jest numer PESEL. Osoby te, co do zasady według własnego uznania, będą jednak mogły dokonać stosownego zgłoszenia, który umożliwi im posługiwanie się NIPem.

7. Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie.

Projektowana zmiana jest efektem poszukiwania kompromisu w istotnej społecznie sprawie – udziału w polowaniach osób do 18. roku życia.

Przedmiotowa kwestia zasługuje na szczególną uwagę, a proponowana zmiana ustawy wychodzi przynajmniej częściowo naprzeciw oczekiwaniom społecznym. Zawiera się ona (choć jest węższa) w zmianie proponowanej już w szczególnym – obywatelskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo łowieckie, pod którym podpisy złożyło co najmniej 104832 obywateli (druk sejmowy nr 49).

Celem tej zmiany jest ograniczenie (budzące także prawne kontrowersje) zakazu wykonywania polowania w obecności lub przy udziale osób do 18. roku życia (oraz częściową depenalizację naruszenia tego zakazu) poprzez umożliwienie udziału w polowaniach osobom od 15. do 18. roku życia.

Podkreślenia wymaga, że konstytucyjność przedmiotowej regulacji, jako istotnie ograniczająca dekladowane w art. 48 Konstytucji RP prawo rodziców do wychowania swoich dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem, budzi wątpliwości. Wyrazem tego był wniosek grupy posłów o zbadanie jej konstytucyjności przez Trybunał Konstytucyjny (sygnatura K 4/18). Postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym w tej sprawie zostało jednak umorzone ze względu na upływ kadencji Sejmu.

Aktualnie zakazane jest (i stanowiące czyn zabroniony): wykonywanie polowania w obecności lub przy udziale każdej osoby do 18. roku życia.

Według najlepszej wiedzy Komisji ds. deregulacji tak daleko idące ograniczenie nie obowiązuje w żadnym kraju na świecie (por. dr W. Daniłowicz, *Dzieci i młodzież w łowiectwie*, Brać Łowiecka 6/2015).

Projektowana zmiana pozwolić ma na wykonywanie polowania w obecności lub przy udziale osoby, która ukończyła 15. rok życia za zgodą jej rodziców bądź opiekunów prawnych.

Należy mieć na uwadze, że osoby poniżej 18. roku życia mogą w różnym, chociaż ograniczonym, zakresie samodzielnie decydować o sobie, w tym również w sferze prawnej. Tytułem przykładu wskazać można, że mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych (po ukończeniu 13. roku życia), mogą: zawrzeć małżeństwo (kobieta po ukończeniu 16. roku życia), świadczyć pracę (po ukończeniu 16. roku życia), czy też uzyskać uprawnienia do kierowania pojazdami kategorii AM (po ukończeniu 14. roku życia) lub kategorii A1, B1 i T (po ukończeniu 16. roku życia).

Trudno jednocześnie wskazać takie dobro, którego ochrona wymagałaby całkowitego zakazu uczestniczenia w polowaniach osób poniżej 18. roku życia. Można zatem stwierdzić, że polowanie nie jest jednak taką aktywnością, przed którą należy arbitralnie chronić wszystkie osoby poniżej 18. roku życia. W pełni adekwatne i odpowiadające potrzebom i oczekiwaniom

społecznym będzie zatem uzależnienie możliwości udziału w polowaniach osób, które ukończyły 15. rok życia (ale nie ukończyły jeszcze 18. roku życia) od zgody ich rodziców bądź opiekunów prawnych. Podkreślenia wymaga przy tym, że wprowadzenie proponowanej zmiany nie zwolni rodziców (opiekunów prawnych) odpowiedzialności chociażby za dopuszczenie takiej osoby do udziału w polowaniu, z którym wiązać się może jakieś ponadprzeciętne ryzyko.

8. Zmiany w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Celem proponowanej zmiany jest przyznanie radom gmin kompetencji do częściowego zwalniania z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nieruchomości nie wytwarza popiołów paleniskowych. Może to stanowić zachętę do zmiany stosowanych systemów ogrzewania na bardziej ekologiczne – takie, w których nie są wytwarzane popioły paleniskowe. Przyczyni się to nie tylko do ochrony środowiska, ale pozwoli także mieszkańcom na realne oszczędności.

9. Zmiany w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym.

Proponowane zmiany wychodzą naprzeciw szerokim oczekiwaniom społecznym poprzez umożliwienie czasowego wycofania z ruchu dowolnego zarejestrowanego pojazdu.

Dzięki temu również właściciele samochodów osobowych (ale także np. przyczep) będą mogli w sposób pełniejszy realizować przysługujące im prawo własności i czasowo wycofać z ruchu swój pojazd, a tym samym przede wszystkim ograniczyć koszty obligatoryjnego obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Pozwoli to np. osobom, które przez znaczną część roku przebywają zagranicą albo korzystają z określonych pojazdów (np. kamperów, przyczep kempingowych) jedynie w okresie wakacyjnym poczynić znaczne oszczędności finansowe.

Zmiana w art. 130a ust. 6 pozwoli na rzadsze (aniżeli obecnie) podejmowanie przez rady powiatu uchwał w sprawie opłat i kosztów związanych z usuwaniem pojazdu. W sytuacji, w której organ wykonawczy powiatu uzna, że przyjęte w obowiązującej już uchwale stawki są właściwe nie będzie konieczne podejmowania w tym przedmiocie nowej uchwały. Ograniczy

to obowiązki zarówno po stronie jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego, ale również obowiązki organów administracji rządowej, tj. wojewodów, którzy w ramach nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego muszą te uchwały weryfikować, a także publikować w wojewódzkich dziennikach urzędowych.

10. Zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne.

Zmiany mają charakter redakcyjny i zostały zasygnalizowane przez przedstawicieli samorządowych kolegiów odwoławczych. Mają na celu dostosowanie przepisów ustawy do aktualnie obowiązujących przepisów: ustawy z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych, ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy oraz ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego, o Rzeczniku Finansowym i o Funduszu Edukacji Finansowej.

11. Zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Zmiana pozostaje w ścisłym związku z proponowanymi zmianami do ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących i ma na celu ułatwienie dokonywania niezbędnych podziałów nieruchomości w związku realizacją inwestycji mieszkaniowych na podstawie przepisów tej ustawy.

Polega ona na dodaniu dodatkowego – 14. wyjątku, który umożliwić będzie dokonanie podziału nieruchomości niezależnie od ustaleń planu miejscowego, a w przypadku braku planu niezależnie od decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

12. Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Celem pierwszej proponowanej zmiany jest likwidacja ograniczenia czasowego (36 miesięcy kalendarzowych w ciągu ostatnich 60 miesięcy), w którym możliwe jest korzystanie z tzw. małego ZUS-u plus.

Obowiązująca obecnie regulacja pomija fakt, iż wiele osób podejmuje (lub chciałoby podjąć) działalność gospodarczą w stosunkowo niewielkim zakresie. Osoby takie są jednak w stanie ją prowadzić tylko w sytuacji, w której możliwe będzie opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne korzystając z regulacji dotyczących małego ZUS-u plus. Natomiast w sytuacji, w której musiałyby opłacać je na zasadach ogólnych, działalność ta będzie dla nich całkowicie nieopłacalna.

W konsekwencji osoby te albo w ogóle nie podejmują działalności gospodarczej albo też po 36 miesiącach jej prowadzenia są zmuszone do jej likwidacji.

Wejście w życie proponowanej zmiany skutkować będzie podejmowaniem przez dodatkowe osoby niewielkich działalności gospodarczych i kontynuowaniem takiej działalności przez osoby, które już ją podjęły, ale nie chcą (bądź nie są w stanie) rozwinąć jej do takich rozmiarów, by uzyskiwane dochody pozwoliły na opłacanie składek ZUS na zasadach ogólnych.

Zmiana ta będzie przyczyniać się do rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu gospodarczego.

Kolejna zmiana ma na celu wyeliminowanie niewłaściwej na gruncie aktualnie obowiązującego prawa sytuacji, wyjątkowo uciążliwej dla obywateli i przedsiębiorców, polegającej na tym, że w razie wydania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzji rodzącej dla nich negatywne konsekwencje w obszarze zabezpieczenia społecznego, zmuszeni są – w przypadku kwestionowania tej decyzji – do wnoszenia odwołania do sądu powszechnego, przed którym, zgodnie z ogólnymi regułami dowodowymi, zmuszeni są udowodnić podnoszone przez siebie kwestie.

Przyjęcie zaproponowanych zmian skutkować będzie tym, że w razie powzięcia przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wątpliwości, co do istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, z którym związane są skutki na gruncie ubezpieczeń społecznych (np. kwestia istnienia stosunku pracy), to Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie musiał wystąpić do sądu powszechnego, by ten rozpoznając powództwo Zakładu ustalił istnienie lub nieistnienie tego stosunku prawnego lub prawa. W tej sytuacji, to na Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ciążyć będzie obowiązek udowodnienia swoich twierdzeń.

Do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd powszechny postępowanie prowadzone wcześniej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych będzie zawieszona, a Zakład nie będzie mógł wywodzić skutków prawnych dla ubezpieczonego.

Podkreślenia wymaga, że na gruncie obecnie obowiązującego prawa ani pracownicy, ani przedsiębiorcy (jako pracodawcy) nie mogą zyskać pewności, co do własnej sytuacji prawnej. Nawet bowiem wiele lat po powstaniu stosunku prawnego (np. stosunku pracy czy zlecenia) mogą być zmuszani do poszukiwania i przedstawiania dowodów, że wykonywane przez nich (być może przed wielu laty) czynności rzeczywiście nosiły cechy świadczenia pracy czy zlecenia.

W kontekście tej zmiany istotne jest również to, że analogiczny przepis obowiązuje na gruncie prawa podatkowego, tj. w art. 199a § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

13. Zmiany w ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne.

Projektowana zmiana, polegająca na podniesieniu o 50% aktualnej kwoty przychodów, do których możliwe jest opłacanie zryczałtowanego podatku dochodowego, ma na celu umożliwienie szerszej grupie przedsiębiorców korzystanie z tej formy opodatkowania ich działalności. Aktualnie obowiązująca kwota to 2 mln euro, po zmianach wzrośnie ona do 3 mln euro.

Forma ta jest prostsza w stosowaniu, gdyż np. pozwala uniknąć (często skomplikowanej i sformalizowanej) konieczności ustalenia i dokumentowania kosztów uzyskania przychodu.

Każde uproszczenie systemu podatkowego, polegające chociażby na szerszym niż wcześniej udostępnieniu możliwości korzystania z prostszych form opodatkowania, jest pożądanym i właściwym krokiem w stronę podatników.

14. Zmiany w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji.

Proponowana zmiana art. 10 ust. 1 ustawy ma na celu wyeliminowanie stosowanej obecnie praktyki polegającej na błędnym interpretowaniu użytego w tym przepisie zwrotu „nie stanowi zagrożenia dla samego siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego” w oderwaniu od okoliczności wskazanych w art. 15 ust. 1 pkt 6 ustawy.

Prowadzi to w istocie do określenia przez organy stosujące prawo nowych (pozaustawowych) kryteriów uzyskania pozwolenia na broń, co uznać należy za niewłaściwe.

Skutkuje to np. wydawaniem decyzji o odmowie pozwolenia na broń w sytuacji, gdy osoba ubiegająca się o pozwolenie na broń była karana za popełnienie wykroczenia, podczas

gdy zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 6 za stanowiące zagrożenie dla siebie, porządku lub bezpieczeństwa publicznego uznane są tylko osoby skazane za określone przestępstwa.

Celem proponowanej zmiany w ust. 2 art. 15h ustawy jest pozbawienie możliwości wnoszenia przez komendantów wojewódzkich Policji odwołań od orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego osoby ubiegającej się o pozwolenie na broń.

Uzasadnieniem dla tej zmiany jest przede wszystkim fakt, iż komendanci wojewódzcy Policji nie posiadają merytorycznych kwalifikacji do kwestionowania przedkładanych im w toku postępowań orzeczeń lekarskich lub psychologicznych.

Jeżeli w toku postępowania administracyjnego w przedmiocie wydania pozwolenia na broń organ je prowadzący będzie dysponował dowodami, z których wynikać będzie, iż stan zdrowia osoby ubiegającej się jest inny niż wynikający z orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego i nie pozwala na wydanie tej osobie pozwolenia na broń, wówczas – w oparciu o cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy – nadal będzie mógł wydać decyzję o odmowie wydania pozwolenia na broń.

W tym kontekście należy mieć na uwadze, że orzeczenia lekarskie i psychologiczne na potrzeby postępowań w przedmiocie pozwolenia na broń mogą wydawać wyłącznie spełniający określone w ustawie wymogi lekarze i psycholodzy – wpisani do rejestrów prowadzonych przez komendantów wojewódzkich Policji – po wcześniejszym ukończeniu z wynikiem pozytywnym właściwych szkoleń.

Należy mieć na uwadze, że zawodu zarówno lekarze, jak i psycholodzy podlegają określonej w ustawie odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie zasad wykonywania zawodu. Stanowi to daleko idącą gwarancję, że również wydawane przez nich w toku postępowań o pozwolenie na broń orzeczenia będą wydawane rzetelnie.

Ponadto kontrolę nad wykonywaniem i dokumentowaniem badań lekarskich lub psychologicznych oraz wydawanych orzeczeń lekarskich lub psychologicznych przeprowadza wojewoda właściwy ze względu na miejsce wydania orzeczenia lekarskiego lub psychologicznego, który w określonych w ustawie sytuacjach może złożyć wniosek do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji prowadzącego rejestr o wykreślenie z rejestru lekarzy upoważnionych lub z rejestru psychologów upoważnionych odpowiednio lekarza upoważnionego lub psychologa upoważnionego, których czynności były przedmiotem kontroli.

W związku z powyższym nie jest zasadne, by prawo do kwestionowania orzeczeń lekarskich i psychologicznych nadal przysługiwało również organowi prowadzącemu postępowanie.

15. Zmiany w ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa.

Proponowane zmiany wynikają z potrzeby wprowadzenia nowej, bardziej optymalnej organizacji samorządu zawodowego architektów i inżynierów budownictwa oraz podkreślenia jego roli w codziennym funkcjonowaniu.

Obecna struktura tego samorządu jest zbyt rygorystyczna. Architekci i inżynierowie budownictwa, aby wykonywać samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, muszą być członkami izby architektów albo izby inżynierów budownictwa, gdyż obowiązujące przepisy nie dopuszczają innej formy zrzeszania się architektów i inżynierów budownictwa, która dawałaby takie możliwości.

Nowelizacja wprowadza możliwość wykonywania zadań samorządu zawodowego architektów i inżynierów budownictwa przez organizacje zawodowe o określonych w ustawie celach statutowych. Członkami tych organizacji będą mogli być architekci i inżynierowie budownictwa.

Wykonywanie zadań samorządu zawodowego przez organizację zawodową i włączenie jej w strukturę samorządu będzie możliwe po wyrażeniu zgody przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

Jednocześnie niezmienione pozostaną ustroj i zasady funkcjonowania już istniejących izb architektów i inżynierów budownictwa.

Wprowadzenie możliwości zrzeszania się w organizacjach zawodowych oraz dopuszczenie organizacji zawodowej do wykonywania zadań samorządu zawodowego będzie skutkować polepszeniem działań samorządów zawodowych. Członkowie tych samorządów będą mogli wybierać członkostwo w odpowiednich izbach lub organizacjach zawodowych, w zależności m.in. od jakości działań podejmowanych przez te podmioty (np. sprawniejsza reprezentacja i właściwe reprezentowanie interesów członków, wartościowa oferta szkoleniowa, korzystniejsza samopomoc lub pomoc materialna). Może to wpłynąć na swoistą konkurencję między izbami i organizacjami zawodowymi, co podobnie jak w przypadku podmiotów gospodarczych, skutkować powinno przede wszystkim podniesieniem jakości ich działań.

Konsekwencją proponowanych zmian będzie również to, że prawo wykonywania samodzielnych funkcji w budownictwie będą mieli również członkowie określonych w ustawie organizacji zawodowych. Na osobach tych, podobnie jak na członkach izb architektów i

inżynierów budownictwa, ciężył będzie obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Projektowane zmiany poszerzą możliwości wykonywania swoich zawodów przez architektów i inżynierów budownictwa i będą miały korzystny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

16. Zmiany w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Celem proponowanej zmiany jest uproszczenie prowadzenia działalności przez organizacje pozarządowe – co powinno wpłynąć na zwiększenie aktywności obywatelskiej – poprzez znaczące (ze 100 do 300 tys. zł) podwyższenie progu przychodów uprawniających organizacje nieprowadzące działalności gospodarczej i działające w sferze pożytku publicznego do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów.

Przekroczenie progu uprawniającego do prowadzenia uproszczonej ewidencji i kosztów oznacza konieczność prowadzenia tzw. pełnej rachunkowości – na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W praktyce oznacza to, że organizacje pozarządowe zmuszone są do podejmowania szeregu dodatkowych działań i ponoszenia związanych z tym kosztów.

Podkreślenia wymaga, że obowiązek prowadzenia tzw. pełnej rachunkowości w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą aktualizuje się dopiero wtedy, gdy ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość 2 000 000 euro. Jest to zatem próg niemal 90-krotnie wyższy.

Zmiana ta stanowi realizację obietnicy wyborczej Prawa i Sprawiedliwości z 2019 r. (s. 205).

17. Zmiany w ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Proponowana zmiana wychodzi naprzeciw oczekiwaniom od dawna formułowanym przez jednostki samorządu terytorialnego – gminy i powiaty.

Jednostki te, w określonych prawem sytuacjach, stają się – najczęściej wbrew swojej woli – właścicielami pojazdów mechanicznych i w związku z tym – w świetle dominującej wykładni aktualnie obowiązujących przepisów – mają obowiązek zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Pojazdy te najczęściej są znikomej wartości, gdyż zostały porzucone (albo nie zostały odebrane) przez dotychczasowych właścicieli i w znacznej większości w ogóle nie nadają się do ruchu. Jednostki samorządu terytorialnego, po nabyciu ich na własność, zmuszone są i tak doprowadzić do ich likwidacji, z tym, że wcześniej muszą ponieść koszty ubezpieczenia OC.

Mając na uwadze, że pojazdy te są usunięte z drogi (zazwyczaj znajdują się na parkingach zarządzanych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego albo podmiot, któremu jednostka to zleciła), nie uczestniczą, a najczęściej nie są w ogóle zdadne do uczestniczenia, w ruchu – konieczność zawarcia umowy OC i wydatkowania w związku z tym środków publicznych jest pozbawiona sensu.

Zauważyć należy także, że w wielu przypadkach nabycia własności pojazdu w drodze przepadku orzekanego przez sąd, nie jest możliwe zrealizowanie obowiązku zawarcia umowy OC w wymaganym prawem terminie ze względu na fakt, iż doręczenie orzeczenia sądowego ze stwierdzeniem prawomocności następuje dopiero po pewnym (często długim) czasie. W takiej sytuacji na jednostkę samorządu terytorialnego nakładane są opłaty karne za niezawarcie umowy ubezpieczenia OC.

Podkreślenia wymaga, że obowiązujące w tym zakresie prawo europejskie pozwala na wprowadzenie odstępstw od obowiązku zawierania umów OC.

Jednocześnie nowelizacja przewiduje, że w razie wyrządzenia szkody w związku z takim (nieubezpieczonym) pojazdem poszkodowany będzie mógł dochodzić roszczeń bezpośrednio od właściwej gminy albo powiatu.

18. Zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Nowelizacja stanowi spełnienie jednej z obietnic składanych przez Prawo i Sprawiedliwość – dotyczącej obniżenia stawki podatku od towarów i usług na odzież i obuwie dziecięce (z 23% do 5%).

W związku z dokonanymi w ostatnim czasie zmianami prawa europejskiego stosowanie do odzieży i obuwia dziecięcego obniżonej stawki VAT nie może już być, jak miało to miejsce wcześniej, kwestionowane przez organy Unii Europejskiej.

Oczywistym celem tej zmiany jest wsparcie rodziców w wychowaniu dzieci, co przyświeca wielu działaniom podejmowanym przez Prawo i Sprawiedliwość.

Zmiana ta wpisuje się również w szereg działań zmierzających do zmniejszania obciążenia fiskalnego obywateli.

19. Zmiany w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Nowelizacja ma na celu skrócenie czasu trwania procedury umożliwiającej usunięcie drzew, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Skróceniu do 14 dni (z 21) ulega termin na dokonanie przez organ oględzin zgłoszonych do wycinki drzew, a także do 7 dni (z 14) termin na wniesienie przez organ ewentualnego sprzeciwu. Jednocześnie wprowadza się ustawowy – 14-dniowy termin na rozpoznanie odwołania od sprzeciwu wniesionego przez organ.

Dzięki tej zmianie właściciele nieruchomości, którzy będą chcieli usunąć drzewo wymagające zgłoszenia, szybciej uzyskają ostateczne rozstrzygnięcie, czy mogą tego dokonać. Tym samym rzadziej będą pozbawiani możliwości usunięcia drzewa i nowego zagospodarowania swojej nieruchomości w trakcie jednego sezonu, co aktualnie – ze względu na przeciągające się procedury administracyjne – często ma miejsce.

20. Zmiany w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Celem projektowanych zmian jest w pierwszej kolejności rozszerzenie zwolnienia z opłaty sądowej pierwszego wniosku o wydanie na podstawie akt odpisu orzeczenia kończącego postępowanie ze stwierdzeniem prawomocności, złożonego przez stronę, która wszczęła postępowanie, a nie tylko pierwszego wniosku o wydanie na podstawie akt odpisu orzeczenia kończącego postępowanie z klauzulą wykonalności.

Dodając do ustawy art. 77a słusznie wskazywano, że uzyskanie odpisu orzeczenia z klauzulą wykonalności (tytułu wykonawczego) jest w istocie celem niemal każdego postępowania sądowego. Podkreślano, że opłata za wydanie tego dokumentu i tak nie pokrywała kosztów pracy poświęconej na jego przygotowanie i wysyłkę, a odstąpienie od pobierania tej opłaty pozwoli oszczędzić czas i pracę stron i sądu poświęcaną dotychczas na ustalanie wysokości, wzywianie do uiszczenia i uiszczanie tej opłaty.

Powyższe argumenty uzasadniają również zwolnienie z opłaty pierwszego wniosku o wydanie na podstawie akt odpisu orzeczenia kończącego postępowanie ze stwierdzeniem prawomocności, złożonego przez stronę, która wszczęła postępowanie, albowiem część postępowań cywilnych kończy się wydaniem orzeczenia, na które nie jest nadawana klauzula wykonalności, a celem strony wszczynającej postępowanie jest uzyskanie prawomocnego orzeczenia.

W projekcie proponuje się również uchylenie ust. 3 w art. 86.

Przepis ten przewiduje aktualnie górną granicę wynagrodzenia za utracony zarobek lub dochód za każdy dzień udziału w czynnościach sądowych, które może zostać przyznane świadkowi w postępowaniu cywilnym. Granica ta (stanowiąca równowartość 4,6% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa) wynosi aktualnie 82,31 zł, a zatem jest ponad dwukrotnie niższa aniżeli kwota dziennego minimalnego wynagrodzenia za pracę (aktualnie ok. 182,40 zł).

Powyższe oznacza, że świadek w postępowaniu cywilnym, który na wezwanie sądu ma obowiązek stawić się w sądzie celu złożenia zeznań, w bardzo wielu przypadkach nie jest w stanie uzyskać zwrotu faktycznie utraconego zarobku lub dochodów.

Na wadliwość tego rozwiązania wielokrotnie zwracano już uwagę. Konieczność zmian sygnalizował również Rzecznik Praw Obywatelskich.

Uchylenie górnej granicy rekompensaty spowoduje nie tylko w pełni sprawiedliwe pokrywanie strat poniesionych przez świadka wezwanego na przesłuchanie, ale również zwiększy skuteczność wezwań świadków do stawienia się, co z kolei skutkować będzie obniżeniem kosztów procesu oraz przyspieszy postępowania sądowe. W wielu bowiem przypadkach świadkowie, pomimo doręczonego im wezwania, z obawy przed utratą dochodu mogą dzisiaj unikać stawienia się w sądzie.

21. Zmiany w ustawie z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

Celem nowelizacji jest usunięcie istniejącej dzisiaj poważnej bariery, który utrudnia funkcjonowanie uczniowskim klubom sportowym i klubom sportowym, o których mowa w art. 4 ust. 7 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (*dalej: inny klub sportowy*).

W aktualnym stanie prawnym uczniowski klub sportowy i inny klub sportowy, który funkcjonuje na podstawie wpisu do ewidencji prowadzonej przez właściwego starostę, nie może skutecznie złożyć wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.

W celu dokonania takiego wpisu (rejestracji w KRS) konieczne jest założenie nowego stowarzyszenia. Dotychczas funkcjonujący uczniowski klub sportowy i inny klub sportowy może w tej sytuacji albo nadal prowadzić działalność (funkcjonują wtedy dwa odrębne podmioty prawa – jeden na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, drugi na podstawie wpisu do ewidencji prowadzonej przez właściwego starostę) albo podjąć działania zmierzające do likwidacji.

Potrzeba usunięcia tej bariery jest przedmiotem licznych postulatów społecznych.

Podkreślenia wymaga, że na gruncie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach ustawodawca przewidział możliwość przekształcenia stowarzyszenia zwykłego – nieposiadającego osobowości prawnej i funkcjonującego na podstawie wpisu do ewidencji prowadzonej przez właściwego starostę – w stowarzyszenie rejestrowe (podlegające wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego). W przypadku takiego przekształcenia powstałe w jego wyniku stowarzyszenie rejestrowe wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki stowarzyszenia zwykłego, które uległo przekształceniu.

W pełni zasadne jest zatem umożliwienie wpisania już funkcjonującego w oparciu o wpis do ewidencji prowadzonej przez właściwego starostę uczniowskiego klubu sportowego i innego klubu sportowego do Krajowego Rejestru Sądowego.

22. Zmiany w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Proponowana zmiana pozwoli na rzadsze (aniżeli obecnie) podejmowanie przez rady powiatu uchwał w sprawie opłat za usuwanie statków i innych obiektów pływających. W sytuacji, w której organ wykonawczy powiatu uzna, że przyjęte w obowiązującej już uchwale stawki są właściwe nie będzie konieczne podejmowania w tym przedmiocie nowej uchwały. Ograniczy to obowiązki zarówno po stronie jednostek samorządu terytorialnego szczebla powiatowego, ale również obowiązki organów administracji rządowej, tj. wojewodów, którzy w ramach nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego muszą te uchwały weryfikować, a także publikować w wojewódzkich dziennikach urzędowych.

23. Zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Celem projektowanej zmiany jest przede wszystkim ograniczenie obowiązku ustanawiania przez posiadacza odpadów (obowiązane do uzyskania zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów) zabezpieczenia ewentualnych roszczeń, które mogą powstać w związku z zastępczym wykonaniem ciążących na nim obowiązków. Proponuje się, aby zabezpieczenia musiały być ustanawiane w wysokości o 1/4 mniejszej niż obecnie, a także rozszerza się katalog sposobów zabezpieczenia.

Przepisy te (w aktualnym brzmieniu) utrudniają prowadzenie działalności gospodarczej polegającej na zbieraniu lub przetwarzaniu odpadów.

Zbyt daleko ograniczają one jedną z podstawowych zasad, którymi powinno kierować się państwo w stosunku do przedsiębiorców, tj. zasadą domniemania uczciwości przedsiębiorcy (art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców). Z drugiej strony są one jednak próbą kompromisu pomiędzy zaufaniem w stosunku do przedsiębiorców, a koniecznością chronienia interesu publicznego i interesu prywatnego innych podmiotów przed naruszającymi prawo działaniami, które mogą tym interesom istotnie szkodzić.

Aktualnie obowiązująca regulacja zwiększa koszty prowadzenia działalności gospodarczej, przez co może być szczególnie uciążliwa dla małych i średnich przedsiębiorców, którzy często mogą nie dysponować możliwością ustanowienia wymaganego zabezpieczenia, co uniemożliwia im prowadzenie działalności gospodarczej w tym zakresie. Zaburza to uczciwą konkurencję i narusza interes konsumentów.

Należy mieć przy tym na uwadze, że realna wartość pieniędzy wpłaconych tytułem zabezpieczenia ustanowionego w formie depozytu z upływem czasu może maleć i pieniądze zwrócone przedsiębiorcy po latach będą miały mniejszą wartość niż w momencie ich wpłacania.

Konieczność zmiany przedmiotowych przepisów uzasadnia również to, że są skomplikowane i rozmaicie interpretowane przez organy prowadzące postępowania. W konsekwencji postępowania te trwają bardzo długo, nierzadko dłużej aniżeli dwa lata, co jest całkowicie nieakceptowalne. Dlatego też proponuje się usunięcie z ustawy terminu „największa masa odpadów”, a obliczanie wysokości zabezpieczenia roszczeń odnieść w każdym przypadku do maksymalnej łącznej masy wszystkich rodzajów odpadów, które w tym samym czasie mogą być magazynowane w miejscu magazynowania – niezależnie od tego, gdzie odpady są magazynowane (w instalacji, poza instalacją, w budynkach czy poza nimi), a także usunięcie istniejących wątpliwości interpretacyjnych co do tego, czy konieczne jest ustanowienie

zabezpieczenia roszczeń w przypadku odpadów powstających w wyniku przetwarzania odpadów, jeżeli są magazynowane w miejscu przetwarzania i nie będą poddawane kolejnym procesom przetwarzania.

24. Zmiany ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych.

Celem zmiany jest ograniczenie jednego z ciążących aktualnie na starostach obowiązku związanego z realizowanymi przez niego zadaniami dotyczącymi rzeczy znalezionych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami starosta, w razie niezgłoszenia się w określonym terminie po odbiór rzeczy znalezionej jej właściciela, ma obowiązek zawiadomić znalazcę tej rzeczy o możliwości jej odbioru i nabyciu w ten sposób jej własności.

Na gruncie tych przepisów istnieje poważna wątpliwość w jaki sposób postępować z rzeczami, które umożliwiają dostęp do pomieszczeń, pojazdów i innych zamykanych przedmiotów, takimi jak klucze, karty dostępu czy piloty.

Z oczywistych powodów nikt inny poza pierwotnym właścicielem nie powinien wejść w posiadanie tych rzeczy, a tym bardziej nabyć ich własności.

W związku z tym proponuje się, by przedmioty te – w razie nieobrania ich przez dwa lata przez właściciela – podlegały zniszczeniu (bez informowania znalazcy o możliwości ich odbioru).

25. Zmiany ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Projektowana zmiana ma na celu w pierwszej kolejności wprowadzenie rocznej, a nie miesięcznej, kwoty przychodu, do wysokości której możliwe jest prowadzenie tzw. działalności nieewidencjonowanej.

Zamiast obowiązującej aktualnie miesięcznej kwoty wynoszącej 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę proponuje się roczną kwotę wynoszącą 9-krotność (12 x 0,75) kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Zmiana ta jest odpowiedzią na postulaty, w których wskazywano, że aktualnie obowiązująca regulacja uniemożliwia prowadzenie tzw. działalności nieewidencjonowanej wielu osobom (np. rękodzielnikom, rzemieślnikom), które na wytworzenie określonych wyrobów potrzebują więcej czasu aniżeli miesiąc (uzyskując za nie następnie cenę wyższą niż określony aktualnie w ustawie miesięczny limit), czy też takim, które przez dłuższy okres czasu

wytwarzają wyroby sprzedawane następnie w krótkim okresie czasu (np. ozdoby świąteczne). Proponowana zmiana przyczyni się do zwiększenia aktywności obywateli pozwalając wielu nowym osobom podejmować legalnie dodatkową działalność zarobkową.

Celem proponowanych zmian jest również skrócenie okresu „karencji” z 60 do 24 miesięcy, które muszą upłynąć od zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej do podjęcia tzw. działalności nieewidencjonowanej, a także od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia do skorzystania z tzw. ulgi na start w zakresie obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Obie instytucje – tj. działalność nieewidencjonowana i ulga na start są bardzo dobrymi instrumentami, które zachęcać mają do podejmowania działalności zarobkowej. Pożądane jest zatem rozszerzanie ich zakresu i ograniczanie negatywnych przesłanek uniemożliwiających skorzystanie z nich.

Konieczność zachowania wskazanych wyżej 60-miesięcznych okresów karencji jest zbyt daleko idącym ograniczeniem, które w takim wymiarze nie zabezpieczają w jakiś nadzwyczajny sposób interesów finansowych Państwa. Dlatego w pełni zasadne jest skrócenie tych okresów do 24 miesięcy.

Podjęcie działalności zarobkowej przez zachęczone w ten sposób osoby przełoży się nie tylko na wzrost gospodarczy, ale zwiększy także wpływy podatkowe od uzyskiwanych z tego tytułu dochodów.

W projekcie proponuje się także dodanie przepisu, który stanowi, że brak pieczętki nie stanowi braku formalnego pisma lub wniosku ani nie jest powodem, aby stwierdzić, że są one niekompletne. Jednocześnie proponuje się wprowadzenie wyjątku od tej zasady, jeżeli przepisy odrębne nakazują stosowanie pieczętki. Oznacza to, że organ administracji nie będzie mógł wymagać i żądać od przedsiębiorcy posługiwania się pieczętką, chyba że istnieje szczególny przepis prawa powszechnie obowiązującego, który wprowadza taki wymóg w konkretnej sprawie.

Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku braku dołączonego do pisma lub wniosku wydruku komputerowego aktualnych i pełnych informacji o podmiotach wpisanych do Krajowego Rejestru Sądowego oraz zaświadczenia o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (w praktyce: wydruku z systemu teleinformatycznego Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej). Jednoznaczne określenie w przepisach prawa, że ich brak nie stanowi braku formalnego spowoduje, że organy administracji

publicznej nie będą mogły wymagać od przedsiębiorcy dołączenia takiego wydruku do pisma lub wniosku (chyba że przepisy szczególne będą taki wymóg stawiały w konkretnej sprawie).

Zmiana ta wpłynie pozytywnie na ograniczenie objętości akt spraw przechowywanych w formie papierowej oraz przyczyni się do ochrony środowiska naturalnego z uwagi na zmniejszenie ilości zużytego do druku papieru.

Proponowana nowelizacja obejmuje również zmiany w rozdziale 6 ustawy - Zasady opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego oraz oceny ich funkcjonowania, polegające na:

- wprowadzeniu zasady równoważenia obowiązków administracyjnych (opartej na koncepcji realizowanej w wielu krajach europejskich tzw. „one in, one out”),
- wprowadzeniu zasady projektowania oceny funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post) w stosunku do aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego,
- wprowadzeniu zasady oceny projektu pod kątem notyfikacji usługowej,
- wprowadzeniu zasady obowiązkowej oceny skutków regulacji ex post, wedle której ocenę funkcjonowania aktu normatywnego (OSR ex post) przeprowadza się obowiązkowo w sytuacji, gdy dany akt normatywny został przyjęty w wyniku rządowego procesu legislacyjnego, w którym odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji publicznych,
- wprowadzeniu zasady „dwóch terminów”, zgodnie z którą przepisy prawa gospodarczego powinny wchodzić w życie pierwszego stycznia lub pierwszego czerwca.

Projekt przewiduje modyfikacje dotychczasowych przepisów związanych z obowiązkiem przedkładania Radzie Ministrów informacji na temat działań podejmowanych przez ministrów kierujących działami administracji rządowej w wyniku bieżącego przeglądu funkcjonowania aktów normatywnych określających zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej. Zmiany w tym zakresie obejmują doprecyzowanie kategorii informacji, które powinny zostać przekazane Radzie Ministrów w wykonaniu obowiązku określonego w art. 70 ustawy, a także stworzenie mechanizmu pozwalającego na publikację w Biuletynie Informacji Publicznej wzoru formularza takiej informacji. Proponuje się jednocześnie, by przedłożone Radzie Ministrów informacje były udostępniane Radzie Dialogu Społecznego, Radzie Legislacyjnej, Radzie Pożytku Publicznego oraz Rzecznikowi Małych i Średnich Przedsiębiorców w celu umożliwienia tym podmiotom wyrażenia stanowiska lub opinii.

26. Zmiany w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

Celem nowelizacji jest wyjście naprzeciw uwagom zgłaszanym przez zainteresowane podmioty w trakcie prac nad poprzednim komisyjnym projektem ustawy o likwidacji zbędnych barier administracyjnych i prawnych, które zostały jednak sformułowane na zbyt późnym etapie prac legislacyjnych w Sejmie i zignorowane przez senacką większość na etapie prac legislacyjnych w Senacie.

Celem tych zmian (oprócz korekty redakcyjnej i doprecyzowującej) jest w pierwszej kolejności przywrócenie gminom autonomii w określaniu minimalnej liczby miejsc parkingowych, które miałyby być zrealizowane w ramach inwestycji mieszkaniowych.

Ponadto nowelizacja służyć ma uelastycznieniu projektowania powierzchni handlowych oraz usługowych. Proponowany dotychczas minimalny pułap powierzchni usługowej i handlowej wynoszący 5% może być nieosiągalny w mniejszych, słabiej zlokalizowanych inwestycjach, co zablokuje możliwość projektowania w nich bardzo potrzebnych, aczkolwiek realizowanych na mniejszych powierzchniach usług. Natomiast podniesienie maksymalnego progu do 40% da szansę na realizację nowoczesnych wielofunkcyjnych projektów, oferujących swoim mieszkańcom dostęp do najpotrzebniejszych punktów i skupiających lokalne społeczności.

Celem zmian jest również ułatwienie zawierania porozumień między gminą i inwestorem określających sposób realizacji inwestycji towarzyszącej. Aktualnie wymaga to podjęcia – przed zawarciem porozumienia – dodatkowej uchwały przez radę gminy.

Po nowelizacji porozumienie takie będzie mógł zawrzeć samodzielnie wójt (burmistrz, prezydent miasta), z tym, że porozumienie to obligatoryjnie będzie przedkładane radzie gminy przez wójta wraz z projektem uchwały o ustaleniu lokalizacji i będzie ono wchodzić w życie jedynie pod warunkiem przyjęcia przez radę gminy uchwały o ustaleniu lokalizacji. Zmiana ta pozwoli na skrócenie procedury, ograniczy biurokrację i jednocześnie w żaden sposób nie ograniczy kompetencji rady gminy.

Proponuje się również wydłużenie okresu obowiązywania ustawy o 2 lata, tj. do końca 2030 r. przede wszystkim ze względu na fakt, iż dopiero w ostatnim czasie samorządy i inwestorzy, dostrzegając obopólne korzyści z niej płynące, zaczęli faktycznie ją stosować. Zmiana ta zachęci inwestorów do realizowania w oparciu o tę ustawę kolejnych inwestycji bez

obaw związanych z brakiem pewności, co do konsekwencji prawnych, które mogą nastąpić w związku z utratą przez nią mocy obowiązującej.

27. Zmiany w ustawie z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich.

Proponowana zmiana jest tożsama z projektowaną zmianą w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Jej celem jest uproszczenie prowadzenia działalności przez koła gospodyń wiejskich – co również powinno wpłynąć na zwiększenie aktywności obywatelskiej – poprzez znaczące (ze 100 do 300 tys. zł) podwyższenie progu przychodów uprawniających koła gospodyń wiejskich nieprowadzące działalności gospodarczej do prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów.

Przekroczenie progu uprawniającego do prowadzenia uproszczonej ewidencji i kosztów oznacza konieczność prowadzenia tzw. pełnej rachunkowości – na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W praktyce oznacza to konieczność podejmowania szeregu dodatkowych działań i ponoszenia związanych z tym kosztów.

Przypomnienia wymaga, że obowiązek prowadzenia tzw. pełnej rachunkowości w przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą aktualizuje się dopiero wtedy, gdy ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość 2 000 000 euro. Jest to zatem próg niemal 90-krotnie wyższy.

Zmiana ta stanowi realizację obietnicy wyborczej Prawa i Sprawiedliwości z 2019 r. (s. 205).

28. Zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny.

Celem proponowanych zmian jest skorygowanie niejasnych i niespójnych, a także nadmiernie regulujących przepisów dotyczących kwalifikacji wojskowej.

W pierwszej kolejności skorygowany zostaje przepis, z mocy którego nie tylko podmioty lecznicze, ale każdy pracodawca ma mieć obowiązek udzielenia zwolnienia od pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, wszystkim osobom (a więc również psychologom, a nie tylko lekarzom) wchodzącym w skład powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich.

Kolejne zmiany mają na celu jednoznaczne przeniesienie na starostów obowiązku zlecenia podmiotom leczniczym przeprowadzanie na potrzeby powiatowych komisji lekarskich badań specjalistycznych, psychologicznych oraz obserwacji szpitalnej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej, a także pokrywania kosztów tych świadczeń oraz kosztów wynagrodzeń, o których mowa w art. 63 ust. 1 i 2 ustawy.

Aktualnie – z mocy prawa – obowiązek ten ciąży na wojewodach, którzy co do zasady cedują go – w drodze porozumień – na starostów. Rodzi to konieczność zawierania pisemnych porozumień, które muszą być dodatkowo publikowane w wojewódzkich dziennikach urzędowych. Przekazanie środków na realizację zadań objętych tymi porozumieniami (a następnie ich rozliczenie) odbywa się odrębnie od przekazania środków na realizację zadań wprost przypisanych w ustawie starostom. Oznacza to konieczność wykonywania szeregu zbędnych w istocie czynności biurokratycznych.

Proponowana nowelizacja wyeliminuje konieczność dokonywania tych czynności, a wszystkie zadania faktycznie wykonywane dzisiaj przez starostów na podstawie porozumień zawieranych z wojewodami będą przez nich wykonywane na podstawie przepisów ustawy i finansowane w jednolity sposób.

Ponadto proponuje się uchylenie przepisu upoważniającego Radę Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia trybu udzielania zamówień na badania specjalistyczne, psychologiczne oraz obserwację szpitalną.

Przepis ten skutkuje wprowadzeniem nadmiernej regulacji postępowania w przedmiocie udzielania zamówień na badania specjalistyczne, psychologiczne oraz obserwację szpitalną na potrzeby powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich.

W tym kontekście należy mieć na uwadze, że nowelizacja zakłada przeniesienie obowiązku zlecenia podmiotom leczniczym przeprowadzanie na potrzeby powiatowych komisji lekarskich badań specjalistycznych, psychologicznych oraz obserwacji szpitalnej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej na starostów. Poszczególni starostowie przeznaczają będą na te badania stosunkowo niewielkie kwoty (w absolutnej większości przypadków niższe aniżeli próg obligujący w innych przypadkach do stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych). W związku z tym nie jest konieczne, by zlecenie tych świadczeń odbywało się w jakiegokolwiek szczególnej procedurze, skoro obowiązujący już dzisiaj art. 63 ust. 7 ustawy wprost stanowi, że w tym przypadku nie stosuje się przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych. W zupełności wystarczające w tym zakresie będą ogólne reguły wydatkowania środków publicznych określone w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

III. PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I PRZEPIS O WEJŚCIU W ŻYCIE

1. Przepisy przejściowe.

Jako generalną zasadę przyjęto w projekcie, że do stosunków prawnych i postępowań wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie niniejszej ustawy znajdować będą zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą mają znaleźć zastosowanie do postępowań, których dotyczą nowelizacje ustaw: o samorządowych kolegiach odwoławczych, o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, o odpadach oraz o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących.

2. Przepis o wejściu w życie

Zdecydowana większość przepisów ustawy wejdzie w życie po upływie podstawowego – 14-dniowego *vacatio legis*.

Dłuższe – miesięczne *vacatio legis* przewidziano dla przepisów zmieniających ustawę – Prawo o ruchu drogowym (częściowo), o broni i amunicji, o ochronie przyrody, o odpadach oraz o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących, gdyż ich wejście w życie spowoduje konieczność przygotowania się organów prowadzących określone postępowania do wprowadzonych zmian.

Nowelizacje ustaw: o podatkach i opłatach lokalnych (częściowo), o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (częściowo), o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa, o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o podatku od towarów i usług, – Prawo przedsiębiorców (częściowo), o kołach gospodyń wiejskich oraz o obronie Ojczyzny wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2024 r., ze względu na fakt, iż najwłaściwszym momentem ich wejścia w życie będzie początek nowego roku kalendarzowego.

IV. PRZEWIDYWANE SKUTKI USTAWY, W TYM OCENA WPLYWU NA DZIAŁALNOŚĆ MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW ORAZ MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW.

Celem regulacji jest ograniczenie obciążeń fiskalnych i administracyjnych dla obywateli, w tym przedsiębiorców, dlatego projektowane przepisy wpłyną pozytywnie na ich

funkcjonowanie, w tym na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Ograniczenie obciążeń, w każdym przypadku, przyczynia się także do lepszego postrzegania organów władzy publicznej i stanowionego przez nie prawa przez wszystkich obywateli.

Zmniejszone zostaną również biurokratyczne obowiązki ciążące na niektórych organach administracji publicznej.

Ograniczenie zidentyfikowanych barier administracyjnych i prawnych w funkcjonowaniu obywateli, przedsiębiorców i administracji możliwe jest wyłącznie na drodze zmian legislacyjnych ze względu na charakter tych ograniczeń, które wynikają wprost z obowiązujących przepisów prawa – z przeregulowania oraz z ich niejednoznaczności i niespójności, a także z braku adekwatności istniejących procedur do współczesnych realiów społeczno-gospodarczych.

V. INNE OŚWIADCZENIA I INFORMACJE DOTYCZĄCE PROJEKTU.

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie był poddany konsultacjom społecznym, ale w zdecydowanej części jest odpowiedzią na postulaty przedstawiane przez zainteresowane podmioty.

Projekt (zwłaszcza w związku ze zmianami przewidzianymi w art. 13 i art. 18) może spowodować ujemne skutki dla budżetu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego, które winny zostać przeanalizowane i uwzględnione przy uchwalaniu ustawy budżetowej na 2024 r. (i odpowiednio uchwał budżetowych). Zmniejszone w wyniku tych zmian wpływy do budżetu Państwa powinny zostać zrównoważone obniżeniem wydatków publicznych.

Należy mieć jednak na uwadze, że dzięki proponowanym zmianom zmniejszą się obciążenia po stronie obywateli i przedsiębiorców, co skutkować będzie pobudzeniem ich aktywności i wpłynie pozytywnie na podejmowanie i prowadzenie przez nich działalności gospodarczej oraz tzw. działalności nieewidencjonowanej. To z kolei przełoży się na zwiększenie dochodów przedsiębiorców i obywateli, a tym samym większe wpływy do budżetu Państwa (i budżetów jednostek samorządu terytorialnego) z tytułu różnego rodzaju podatków od uzyskiwanych przez nich dochodów.

Proponowane zmiany zmniejszają również obciążenia po stronie organów administracji publicznej, a zwłaszcza jednostek samorządu terytorialnego, co w sposób oczywisty obniży koszty ich funkcjonowania.

W konsekwencji uznać można, że zmiany dokonane niniejszą ustawą mogą – w sumie – być neutralne dla budżetu Państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdyż mniejsze wpływy z tytułu określonych podatków mogą zostać zrównoważone większymi wpływami z innych tytułów, a ponadto oszczędnościami wynikającymi z ograniczenia obowiązków organów administracji publicznej i ponoszonych przez nich (aktualnie) obligatoryjnych wydatków.

Warszawa, 11 lipca 2023 r.

BAS-WAPEiM-1499/23

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

DS. MZO, MZA, 2023
11.07.2023

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisyjnego projektu ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Bartłomiej Wróblewski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy zmierza do wyeliminowania niektórych obciążeń prawnych. Projekt zakłada zmianę 28 ustaw. Zmiana dotyczy następujących ustaw:

- z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny¹,
- z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn²,
- z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych³,
- z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie⁴,
- z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych⁵,
- z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników⁶,
- z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie⁷,
- z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁸,
- z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym⁹,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, ze zmianami.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 1043, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 70.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1799.

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 570.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 2500, ze zmianami.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1082.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, ze zmianami.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, ze zmianami.

- z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne¹⁰,
- z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹¹,
- z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹²,
- z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne¹³,
- z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji¹⁴,
- z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa¹⁵ (dalej: ustawa o samorządach zawodowych),
- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁶,
- z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych¹⁷ (dalej: o ubezpieczeniach obowiązkowych),
- z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹⁸,
- z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹⁹,
- z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych²⁰,
- z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie²¹,
- z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych²²,
- z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach²³,
- z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych²⁴,
- z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców²⁵,
- z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących²⁶,
- z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich²⁷,

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1090.

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 344 i 1113.

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 1320.

¹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2540 oraz z 2023 r. poz. 1059.

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2516, ze zmianami.

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 551.

¹⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 571.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2277, ze zmianami.

¹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 931, ze zmianami.

¹⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 916, ze zmianami.

²⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1144.

²¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 i 2185.

²² Dz. U. z 2023 r. poz. 714.

²³ Dz. U. z 2022 r. poz. 699, ze zmianami

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 501.

²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 221, ze zmianami.

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1538, ze zmianami.

- z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny²⁸.

Projekt zawiera przepisy przejściowe. Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Odnosząc się do treści projektu, w prawie Unii Europejskiej należy wskazać następujące regulacje:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy²⁹ (dalej: dyrektywa 2008/98/WE),

- dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych³⁰ (dalej: dyrektywa 2005/36/WE),

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności³¹ (dalej: dyrektywa 2009/103/WE),

- dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej³² (dalej: dyrektywa VAT),

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE³³ (dalej: dyrektywa 2014/24/UE).

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Projekt zakłada w art. 8 dodanie ust. 4d w art. 6k ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Projektowany przepis przyznaje radzie gminy kompetencję do zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nieruchomości nie wytwarza popiołów paleniskowych.

W art. 23 projektu zaproponowano także zmianę art. 42, art. 43 i art. 48a ustawy o odpadach. Zmieniane przepisy dotyczą zezwoleń na zbieranie odpadów i na przetwarzanie odpadów, określając elementy wniosku o wydanie tych zezwoleń oraz elementy ich treści. Ponadto zmieniane przepisy określają

²⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1179.

²⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2305, ze zmianami.

²⁹ Dz. Urz. UE L 312 z 22.11.2008, s. 3, ze zmianami.

³⁰ Dz. Urz. UE L 255 z 30.9.2005, s. 22, ze zmianami, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, str. 349.

³¹ Dz. Urz. UE L 263 z 7.10.2009, s. 11 oraz L 430 z 2.12.2021, s. 1.

³² Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, s. 1, ze zmianami.

³³ Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, s. 65, ze zmianami.

obowiązek ustanowienia zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów. Projekt przewiduje uchylenie jednego z wymogów dotyczących treści zezwoleń i wniosków o ich wydanie. W odróżnieniu od obowiązującego stanu prawnego w zezwoleniach i we wnioskach o ich wydanie nie byłaby wskazywana największa masa odpadów, które mogłyby być magazynowane w tym samym czasie w instalacji, obiekcie budowlanym lub jego części lub innym miejscu magazynowania odpadów, wynikająca z wymiarów instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów (art. 23 pkt 1 i pkt 2 projektu). Zgodnie z projektem obowiązek ustanowienia zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów nie dotyczyłby odpadów powstających w wyniku przetwarzania odpadów, jeżeli byłyby one magazynowane w miejscu przetwarzania i nie byłyby poddawane kolejnym procesom przetwarzania, zmieniłyby się także reguły określania wysokości zabezpieczenia (art. 23 pkt 3 projektu).

Zgodnie z art. 4 ust. 3 dyrektywy 2008/98/WE państwa członkowskie mają obowiązek wykorzystać instrumenty ekonomiczne i inne środki mające na celu stworzenie zachęt do stosowania hierarchii postępowania z odpadami, takie jak te wskazane w załączniku IVa tej dyrektywy lub inne odpowiednie instrumenty i środki, przy czym, w myśl pkt 2 załącznika IVa, do przykładowych instrumentów ekonomicznych i innych środków zachęcających do stosowania hierarchii postępowania z odpadami należą systemy opłat proporcjonalnych do ilości odpadów, pobieranych od wytwórców odpadów na podstawie rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów i zachęcających do segregowania u źródła odpadów podlegających recyklingowi oraz do zmniejszenia ilości odpadów mieszanych. Ponadto, zgodnie z art. 23 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE, państwa członkowskie wymagają, aby wszystkie zakłady lub przedsiębiorstwa, które zamierzają dokonywać przetwarzania odpadów, uzyskały zezwolenie od właściwego organu. Zezwolenia takie mają przy tym określać przynajmniej następujące kwestie: a) rodzaje i ilości odpadów, które mogą być przetwarzane; b) dla każdego objętego zezwoleniem rodzaju procesu – wymogi techniczne i inne wymogi właściwe dla danego obiektu; c) środki bezpieczeństwa i ostrożności, które mają zostać zastosowane; d) metodę, która ma być stosowana w odniesieniu do każdego rodzaju procesu; e) czynności w zakresie monitorowania i kontroli, jakie mogą być niezbędne; f) zalecenia dotyczące zamknięcia obiektu i późniejszej ochrony, jakie mogą być niezbędne.

Analiza art. 8 projektu w świetle art. 4 ust. 3 dyrektywy 2008/98/WE prowadzi do wniosku, że rozwiązania projektu dotyczące zwolnienia właścicieli nieruchomości w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 8 projektu) stanowią element systemu opłat, który realizuje cele dyrektywy. Wprowadzenie do tego systemu projektowanego zwolnienia mieści się w zakresie kompetencji regulacyjnej państwa członkowskiego. Podobnie, proponowane w art. 23 projektu przekształcenie reguł dotyczących zezwoleń na

zbieranie odpadów i na przetwarzanie odpadów, a także zabezpieczenia roszczeń przez posiadacza odpadów nie narusza wymogów, które wynikają z art. 23 ust. 1 dyrektywy 2008/98/WE. Warto zaznaczyć, że art. 42 i 43 ustawy o odpadach, w wersji uwzględniającej ich projektowaną zmianę, nakładają obowiązek wskazania w tych zezwoleniach oraz we wnioskach o ich wydanie m.in. miejsca i sposobu magazynowania oraz rodzaju magazynowanych odpadów, maksymalnej masy poszczególnych rodzajów odpadów i maksymalnej łącznej masy wszystkich rodzajów odpadów, które mogą być magazynowane w tym samym czasie oraz które mogą być magazynowane w okresie roku, całkowitej pojemności (wyrażonej w Mg) instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów, a także szczegółowego opisu stosowanej metody lub metod zbierania odpadów. Należy uznać, że wymogi te odpowiadają dyspozycjom art. 23 ust. 1 dyrektywy.

3.2. Zgodnie z art. 15 projektu (proponowana zmiana ustawy o samorządach zawodowych) samorząd zawodowy architektów oraz samorząd zawodowy inżynierów budownictwa będą tworzyli członkowie zrzeszeni odpowiednio w izbie architektów i w izbie inżynierów budownictwa oraz w organizacjach zawodowych, których cele statutowe wiążą się z zadaniami samorządu zawodowego określonymi w art. 8 ustawy o samorządach zawodowych. Artykuły 8 i 19a tej ustawy stanowią wykonanie art. 56 ust. 3 dyrektywy 2005/36/WE. Zgodnie art. 56 ust. 3 dyrektywy 2005/36/WE każde państwo członkowskie było zobowiązane do wyznaczenia organów i instytucji właściwych do wydawania lub przyjmowania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji oraz innych dokumentów i informacji, jak również organów odpowiedzialnych za przyjmowanie wniosków i podejmowanie decyzji, określonych w dyrektywie, oraz zawiadomienia o nich pozostałych państw członkowskich i Komisji Europejskiej.

Wyznaczenie organów właściwych należy do kompetencji państwa członkowskiego i proponowane w tym zakresie zmiany nie są sprzeczne z dyrektywą 2005/36/WE. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku przyznania kompetencji innym niż dotychczas organom (to jest także organizacjom zawodowym, których cele statutowe wiążą się z zadaniami samorządu zawodowego) konieczne będzie, w celu prawidłowego wykonania art. 56 ust. 3 dyrektywy 2005/36/WE, zawiadomienie o tych organach pozostałych państw członkowskich i Komisji Europejskiej. Zgodnie z załącznikami V i VI dyrektywy 2005/36/WE do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji zawodowych należy załączyć zaświadczenie o członkostwie w izbie architektów. W obecnym brzmieniu załączniki V i VI dyrektywy 2005/36/WE nie uwzględniają możliwości załączenia zaświadczenia o członkostwie w organizacji zawodowej.

3.3. W art. 17 projektu zaproponowano dodanie art. 24a w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych. Zgodnie z tym przepisem gmina, która nabyła pojazd mechaniczny usunięty z drogi przez straż gminną lub Policję na

koszt właściciela lub posiadacza i nieodebrany na wezwanie gminy przez uprawnioną osobę, oraz powiat, który nabył pojazd mechaniczny w drodze przepadku, nie będą obowiązane do zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego tych pojazdów. Postój tych pojazdów będzie musiał odbywać się poza drogą publiczną, strefą zamieszkania i strefą ruchu. Poszkodowany z tytułu szkód wyrządzonych przez gminę albo powiat, które nabyły pojazd, będzie mógł dochodzić roszczeń bezpośrednio od tej gminy albo powiatu.

Zgodnie z art. 3 dyrektywy 2009/103/WE każde państwo członkowskie podejmuje wszelkie stosowne środki w celu zapewnienia objęcia ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej odnoszącej się do ruchu pojazdów normalnie przebywających na jego terytorium. Artykuł 5 dyrektywy 2009/103/WE przewiduje możliwość odstąpienia od obowiązku ubezpieczenia pojazdów w stosunku do niektórych osób fizycznych lub prawnych, publicznych lub prywatnych. Państwo członkowskie sporządza listę takich osób i notyfikuje innym państwom członkowskim i Komisji Europejskiej. Stosując takie odstępstwo, państwo członkowskie podejmuje stosowne działania, aby zapewnić wypłatę odszkodowania za szkodę majątkową lub szkodę na osobie spowodowaną na jego terytorium oraz na terytorium innych państw członkowskich przez pojazdy należące do takich osób. Państwo członkowskie przekazuje Komisji Europejskiej wykaz osób zwolnionych z obowiązku ubezpieczenia oraz urzędów i organów odpowiedzialnych za wypłatę odszkodowań. Proponowany art. 24a ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych jest zgodny z art. 5 ust. 1 dyrektywy 2009/103/WE. Przyjęcie tej regulacji będzie wymagało odpowiedniego powiadomienia Komisji Europejskiej i innych państw członkowskich.

3.4. W art. 18 projektu (proponowana zmiana załącznika nr 10 ustawy o podatku od towarów i usług) zaproponowano obniżenie (z 23% do 5%) stawki podatku od towarów i usług na odzież i obuwiu dziecięce. Zgodnie z art. 98 ust. 1 dyrektywy VAT państwa członkowskie mogą stosować nie więcej niż dwie stawki obniżone. Stawki obniżone ustalane są jako procent podstawy opodatkowania, który nie może być niższy niż 5 %, i są stosowane wyłącznie do dostaw towarów i świadczenia usług wymienionych w załączniku III. W punkcie 24 tego załącznika wymienia się: odzież i obuwiu dziecięce oraz dostawę fotelików do przewozu dzieci w samochodach. Proponowana zmiana załącznika nr 10 ustawy o podatku od towarów i usług jest zgodna z art. 98 ust. 1 dyrektywy VAT.

3.5. W art. 28 projektu proponuje się zmianę art. 63 i art. 65 ustawy o obronie Ojczyzny. Zmiany te odnoszą się do reguł kwalifikacji wojskowej. Po pierwsze polegają one na rozszerzeniu kręgu podmiotów obowiązanych do udzielenia zwolnienia od pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, lekarzom wchodzącym w skład powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich oraz pracownikom średniego personelu do spraw zdrowia wyznaczonym do powiatowych komisji lekarskich w przypadku konieczności

ich udziału w pracach komisji w godzinach pracy zawodowej. Zgodnie z projektem obowiązek ten ma dotyczyć wszystkich pracodawców, obecnie dotyczy podmiotów leczniczych. Po drugie przekształcane są reguły zlecenia określonym podmiotom przeprowadzania na potrzeby powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich badań specjalistycznych, psychologicznych i obserwacji szpitalnej osób stawiających się do kwalifikacji wojskowej. Zgodnie z projektem organem właściwym do zlecenia takich usług na potrzeby powiatowych komisji lekarskich ma być starosta (obecnie jest nim wojewoda), ponadto zlecenie takie może zostać udzielone nie tylko, jak obecnie, podmiotom leczniczym, lecz także, w przypadku niemożności zlecenia przeprowadzania badań podmiotom leczniczym, lekarzom prowadzącym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie lub grupowe praktyki lekarskie oraz psychologom. Podobnie jak w obowiązującym stanie prawnym do zlecenia tych świadczeń nie będą znajdować zastosowania przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych³⁴. Po trzecie, projekt przewiduje uchylenie upoważnienia ustawowego dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia w sprawie trybu udzielania zamówień na badania specjalistyczne, psychologiczne i obserwacji szpitalnej (art. 28 projektu).

Stosownie do art. 1 ust. 1 i ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE dyrektywa ta ustanawia przepisy dotyczące procedur udzielania zamówień przez instytucje zamawiające w odniesieniu do zamówień publicznych oraz konkursów, których wartość szacunkowa jest nie mniejsza niż kwoty progowe określone w art. 4, przy czym dyrektywę tę stosuje się z zastrzeżeniem art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 346 ust. 1 TfUE postanowienia Traktatów nie stanowią przeszkody w stosowaniu następujących reguł: a) żadne państwo członkowskie nie ma obowiązku udzielania informacji, których ujawnienie uznaje za sprzeczne z podstawowymi interesami jego bezpieczeństwa; b) każde państwo członkowskie może podejmować środki, jakie uważa za konieczne w celu ochrony podstawowych interesów jego bezpieczeństwa, a które odnoszą się do produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi; środki takie nie mogą negatywnie wpływać na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym w odniesieniu do produktów, które nie są przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych. Dodatkowo, zgodnie z art. 15 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE, dyrektywa ta nie ma zastosowania do zamówień publicznych i konkursów, które nie są wyłączone w inny sposób, w stopniu, w jakim ochrona podstawowych interesów danego państwa członkowskiego w zakresie bezpieczeństwa nie może zostać zagwarantowana przez mniej inwazyjne środki, na przykład przez nałożenie wymogów mających na celu ochronę poufnego charakteru informacji udostępnianych przez instytucję zamawiającą w trakcie trwania postępowania o udzielenie zamówienia zgodnie z tą dyrektywą. Ponadto, zgodnie z art. 346 ust. 1 lit. a TfUE, dyrektywa ta nie ma zastosowania do zamówień publicznych i konkursów, które nie są wyłączone

³⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, ze zmianami.

w inny sposób, w stopniu, w jakim stosowanie tej dyrektywy zobowiązywałoby państwo członkowskie do dostarczania informacji, których ujawnienie państwo to uważa za sprzeczne z jego podstawowymi interesami w zakresie bezpieczeństwa.

Projektowane zmiany ustawy o obronie Ojczyzny dotyczą – istniejących już na gruncie obowiązującego stanu prawnego – wyłączeń stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych. Ustawa ta implementuje m.in. dyrektywę 2014/24/UE. Zakres wyłączeń stosowania dyrektywy 2014/24/UE, które odnoszą się do obronności i bezpieczeństwa, a tym samym zakres dopuszczalnych wyłączeń stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych, określają jej art. 15 w związku z art. 346 TfUE. W regulacji tej zasadnicze znaczenia mają kryteria wartościujące, odwołujące się do proporcjonalnego charakteru wprowadzanych ograniczeń w zastosowaniu unijnych reguł udzielania zamówień. Należy podkreślić, że projekt modyfikuje obowiązujące wyłączenie tylko w pewnym w stopniu: zmieniając organ udzielający zamówienia i umożliwiając udzielenie zamówienia dodatkowym podmiotom (innym niż podmioty lecznicze). Zagadnienie dopuszczalności wyłączenia dotyczy więc nie tyle projektu, ile przede wszystkim zmienianej projektem ustawy. W tym kontekście należy zauważyć, że obowiązujące na gruncie ustawy o obronie Ojczyzny wyłączenia stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych zostały ustanowione z uwagi na wymogi ochrony bezpieczeństwa państwa. Zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy o ochronie Ojczyzny „Stan zdrowia populacji żołnierzy Sił Zbrojnych stanowi daną wrażliwą, na podstawie której można ustalać między innymi parametry zdolności bojowych Sił Zbrojnych i projektować ich potencjalne zdolności do działania. Powyższe powoduje, że są to dane wokół których skupiać może się także działalność służb wywiadowczych innych państw, a zatem istotne ze względu na interes bezpieczeństwa państwa. Powierzenie tych danych podmiotom leczniczym nadzorowanym przez Ministra Obrony Narodowej, będących pod ochroną resortowych służb kontrwywiadowczych spowoduje ograniczenie kręgu podmiotów dysponujących danymi dotyczącymi zdrowia żołnierzy, co sprzyjać będzie ochronie tego interesu. Z tego względu dostęp do tego rodzaju informacji dla podmiotów udzielających świadczeń oraz lekarzy spoza resortu obrony narodowej powinien być ograniczony do niezbędnego minimum.” Jak dodatkowo wskazał wówczas projektodawca, „podmioty lecznicze nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej pozostają we właściwości Wojskowej Inspekcji Sanitarnej, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej³⁵, co pozwala zapewnić funkcjonowanie całości systemu opieki zdrowotnej nad żołnierzami Wojska Polskiego, w sposób kompleksowy. Co więcej, należy podkreślić, że rozwiązanie takie jest spójne z rozwiązaniami przewidzianymi w ustawie Prawo zamówień publicznych, która w art. 12 ust. 1

³⁵ Dz. U. 2021 r. poz. 195.

pkt 1 lit. b pozwala na wyłączenie stosowania ustawy ze względu na istotny interes bezpieczeństwa państwa”.

Z tej perspektywy, wobec – podlegającej zawężającej wykładni³⁶ – wyłączenia z art. 15 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE w związku z art. 346 TfUE, wątpliwości może budzić projektowane rozszerzenie kręgu podmiotów, którym badania mogą być zlecane z pominięciem reguł ustawy – Prawo zamówień publicznych, na wszystkich lekarzy prowadzących indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie lub grupowe praktyki lekarskie oraz wszystkich psychologów. W przypadku tych podmiotów brakuje w projekcie uzasadnienia wyłączenia z uwagi na wymogi ochrony bezpieczeństwa państwa³⁷. W tym zakresie projektowany art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o obronie Ojczyzny może zatem budzić wątpliwości co do zgodności z art. 15 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE w związku z art. 346 TfUE. Warto w tym kontekście odnotować, że, zgodnie z projektowanym uchycieniem ust. 9 w art. 63 ustawy o obronie Ojczyzny, Rada Ministrów utraci kompetencję do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu udzielania zamówień na badania specjalistyczne, psychologiczne i obserwacji szpitalnej. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym rozporządzenie takie należy wydać kierując się koniecznością zapewnienia równego traktowania podmiotów leczniczych oraz przejrzystości i sprawności postępowania w zakresie udzielania tych zamówień. Ustawa o obronie Ojczyzny, w jej projektowanej wersji, nie określa ponadto gwarancji zachowania kwot progowych, o których mowa w art. 4 dyrektywy 2014/24/UE.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Wątpliwości co do zgodności z prawem UE może budzić art. 28 pkt 2 w związku z pkt 1 lit e projektu.

W pozostałym zakresie projekt nie jest sprzeczny z prawem UE.

Autorzy:

Ziemowit Cieślik
Marcin Fryźlewicz
Dorota Olejniczak
eksperti ds. legislacji
w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:
Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych
Sobolewski
Przemysław Sobolewski

³⁶ Por. M. Stachowiak, w: W. Dzierżanowski i inni, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2021 (komentarz do art. 12, pkt 3).

³⁷ Zob. uzasadnienie projektu, pkt 28.

Warszawa, 11 lipca 2023 r.

BAS-WAPEiM-1500/23

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Ds. mzw. zm. 2017 (2)
11.07.2023

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Bartłomiej Wróblewski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt ustawy zmierza do wyeliminowania niektórych obciążeń prawnych. Projekt zakłada zmianę 28 ustaw. Zmiana dotyczy następujących ustaw:

- z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny¹,
- z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn²,
- z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych³,
- z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie⁴,
- z dnia 12 października 1994 r. o samorządowych kolegiach odwoławczych⁵,
- z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników⁶,
- z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie⁷,
- z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁸,
- z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym⁹,
- z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne¹⁰,
- z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹¹,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, ze zmianami.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 1043, ze zmianami.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 70.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1799.

⁵ Dz. U. z 2018 r. poz. 570.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 2500, ze zmianami.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1082.

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2519, ze zmianami.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, ze zmianami.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1090.

- z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹²,
- z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne¹³,
- z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji¹⁴,
- z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa¹⁵ (dalej: ustawa o samorządach zawodowych),
- z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹⁶,
- z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych¹⁷ (dalej: o ubezpieczeniach obowiązkowych),
- z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹⁸,
- z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹⁹,
- z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych²⁰,
- z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie²¹,
- z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych²²,
- z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach²³,
- z dnia 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych²⁴,
- z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców²⁵,
- z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących²⁶,
- z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich²⁷,
- z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny²⁸.

¹¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 344 i 1113.

¹² Dz. U. z 2023 r. poz. 1320.

¹³ Dz. U. z 2022 r. poz. 2540 oraz z 2023 r. poz. 1059.

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2516, ze zmianami.

¹⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 551.

¹⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 571.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2277, ze zmianami.

¹⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 931, ze zmianami.

¹⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 916, ze zmianami.

²⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 1144.

²¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1599 i 2185.

²² Dz. U. z 2023 r. poz. 714.

²³ Dz. U. z 2022 r. poz. 699, ze zmianami

²⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 501.

²⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 221, ze zmianami.

²⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1538, ze zmianami.

²⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1179.

²⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 2305 ze zmianami.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE.**

Autorzy:

Ziemowit Cieślik

Marcin Fryźlewicz

Dorota Olejniczak

eksperti ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski